

sajtóattassé
itani akarta

t órán át
rséget la-
alatt érint
Taschitz
valamint
lárrel, aki
Dollfuss
y csak az
ndörök ké
ék a villa

és a rendőr-
berlini déli
ttasé ki fog-
rületéről.
folják azt a
rák nemzeti
zoktolt volna
párt többi
ezett Miklas
panaszt akar
párt sorozat-
tségi elnöki
előtt érint-
séggel.

t adták,
bizonyi-
okában a
nyleteket.
ményeket
politikusk

etővé tették
nek Miklas
ez az au-
ndulása óta
zer nemzeti
sba. A ható-
ovább foly-

tt helyről
uss osztrák
e közvetítő-
lügyminisz-
ria közötti
éréséért. Az
gerte, hogy

aniára is
án szub-
tiszemita

k Moldová-
inában va-
elemek re-
e.

a diák-
ban

esernovic
indig nem
et és ukrán
a cuzisták
szágakra. A
azonban a
diák is be-
sak zsidók

aterminust
a vizsgák
endet egy-

olni
át?

4. (Az Uj
megállapítá-
megállapítá-
parasztko-
gononként
rak esését
orvbe vet-
t meg és
ásárolja a
amennyisé-
el, egy ré-
etek xielé-
ólra szált
ék.

kiadó B
da Baron
fon: 9-77.

Taxa postală
plătite în num.
No. 224713-929.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 10.
Telefon: 9-77. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3,
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hir-
delések díjazásab szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági
újságosság egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnymását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmentőlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámor
Ferenc. Bukaresti szerkesztő: Hát-
szegi Ernő, Str. Matei Milo 10.

Ara 5 lej

Szombat, 1933 június 17.

3693. FV | **XVI. ÉVF.**
SZIVAN 23. | **134 SZÁM**

A renitens szállítók

Nem első és nem is utolsó eset.
A hadsereg szállítói megtagadták az
árúk kiszolgáltatását: csak ötven száza-
lék előleg fejében hajlandók anyagot adni
a hadseregnek.
Ismét szőnyegre kerül ezzel az állami
szállítók késedelmes kifizetésének kér-
dése.
Sok milliárd lejjel tartozik az állam a
szállítóknak, akik évek óta hagyták (hát
tehettek volna egyebet?) felgyülni a pén-
zeket és a mai válságos időkben is, ami-
kor mindenki vel szemben megszűnt a hit-
tel, korlátlanul álltak az állam rendelke-
zésére.

Most már nem hiteleznek többé.
Es ekkor önkénytelenül felvetődik a
kérdés: lehetséges-e az, hogy egyes be-
sugásokra az állam százezreket adjon ki
(példa erre a kolozsvári bélyeghamisítási
botrány), hogy milliárdok károsíthatók
meg az államot a panamisták és assan-
provokátorok, hogy ugyanakkor a leg-
nagyobb adófizető: az ipar és kereskede-
lem ne kapja meg az államtól, ami joga-
sán kijár neki?

Mert aligha van még ország Európá-
ban, ahol a szállítók megtagadják az áru-
szolgáltatást az államtól.
Ebben a szomorú versenyben akar első
lenni Románia?
Kár, mert minden más versenyben is
első lehetne azoknak a kincseknek birto-
kában, amelyek ezt az istenáldotta orszá-
got gazdaggá és boldoggá tehetnék!

Rekord

Bulgáriában megin erősebb „munka”
folyik.
Eddig Bulgáriát ismerték a Balkán leg-
kultiváltabb országának, a háború óta
azonban a legnyugtalanabb európai or-
szág lett. Stamboulsky és Cankoff for-
radalmi, a macedón bizottság egyre meg-
újuló merényletei, főleg ezek, majdnem a
német politikai gyilkosságok nivójára
emelték a kicsi országot.
Majdnem.
Mert ami az utóbbi években Német-
országban történt ezen a téren, az —
bátran megállapíthatjuk — világtörténelmi
rekord volt.
Bulgária abban különbözik Németor-
szágtól, hogy ott eleinte a macedónok
működtek. Hosszu éveken át részint a ju-
goszláv tábornokok és közigazgatási ve-
zetők ellen „dolgoztak”, részint egymás
ellen.

Ez a korszak azonban lezajlott.
A bolgárok nem tudják abbahagyni a
megkezdett „munkát” és most, hogy a két
macedón-párt felőrölte egymást, a gyil-
kosok más térer gyakorlatoknak. Fehér-
gárdisták gyilkolnak kommunistákat. És
ha kommunista nincs kéznél, akkor a
kommunista fivére is megteszi. Fő, hogy
gyilkoljanak.
Versenyre kelnek a politikai gyilkosok.
Rekordot akarnak felállítani. A kormá-
nyok nézik és nem mernek súlyosabb
szankciókat alkalmazni a gyilkos urak
ellen.
Nyilván, mert attól félnek, hogy eljön
az idő, amikor az ő pártjuk törekszik
majd a rekord felállítására.

A betyár panasza

Ha a betyárból pandur lesz: ő háboro-
dik fel legjobban, ha betyárok társasá-
gába kerül.
Habicht ur, az Ausztriában lefogott
betyár, — helyesebben nácivezér, amióta
mestere a legfőbb pandur lett Németor-
szágban, szintén becsöppent egy panduri
stallumba.
Ausztriában, panduri minőségében ör-
eredeti betyár-tempót ismételte meg: ter-
rorsereleményeket gondolt ki és hajtatott
végre osztrák bandájával.
Az osztrák kormány mesterségéhez és
szerepéhez mértén bánt vele s becsukta
legmértőbb társai: rablógyilkosok és tolv-
vajok közé.
Habicht ur fölöttébb felháborodott
ezen a tapintatlanságon s Berlinben mel-

**Amerika 238 millió dollárért
épít hadihajókat**

London, június 16. A lapok washing-
toni táviratai szerint az amerikai tenger-
észeti minisztérium meg fogja valósítani
tervébe vett nagy flottaépítési program-
ját. Három éven belül husz torpedórom-
bolót, két repülőgép-anyahajót, négy

egyenként 10 ezer tonnás cirkálót, négy
nagy tengeralattjárót és két ágyunaszá-
dot fognak építeni. Az építéshez szüksé-
ges 238 millió dollárt Roosevelt elnök a
köznyaka alpból fogja előlegezni az ame-
rikai admirálisának.

**Ezerkilencszázharmincnyig elnapolta magát
az amerikai törvényhozás**

**Anglia, Olaszország, Cseh-
szlovákia tizszázalékot fize-
tett ezüstben Amerikának,
Franciaország teljesen
megtagadta a fizetést**

**Románia, Belgium, Lengyelország szintén nem
fizetett, egyedül Finnország tett eleget esedékes-
ségi kötelezettségének. Borah szenátor eles
támadása Roosevelt ellen**

London, június 16. Amerikai kor-
mányrészről közölték, hogy elfogadják
az Anglia által ezistben felajánlott tíz-
millió dollár hadiadóssági részfizetést,
tekintettel arra, hogy Anglia is résztel-
jesítésnek tekinti ezt s nem teljes ki-
egyenlítésnek. Az amerikai kormány
kész tárgyalásokra is a hadiadósságkér-
ésben, de újlag hangoztatják, hogy e
tárgyalások nem illeszthetők be a világ
gazdasági konferencia keretébe.
Borah amerikai szenátor Roosevelt
azon elhatározásával kapcsolatban,
hogy a hadiadósságok ügyében elfogad-
ja Anglia és Olaszország részletfizetési
javaslatát, éleshangú nyilatkozatot
adott a sajtónak. Azt hangoztatja, hogy
a hadiadósságok kérdésének egész kom-
plexuma a kongresszus hatáskörébe tarto-
zik s hogy Roosevelt túllépte jogkörét.

Ita száll emellett, hogy Franciaország
fizessen Amerikának hadiadóssági ese-
dékeséget. Szerinte azzal, hogy nem-
létezőnek tekintik a problémát, ez nem
semmitől meg.

Az amerikai lapok élesen támadják
Franciaországot a hadiadóssági annui-
tások fizetésének újabb elmulasztása
miatt. Franciaország — írják a lapok
— 4 milliárd dollárnál is magasabb ér-
tékű aranykészlete mellett valóban ele-
get tehetne kötelezettségének. Külön-
sen sajnálatos emellett az a francia fel-
fogás, hogy más kormányokat is igyek-
szik a fizetéstől távol tartani s bolon-
doknak tartja azokat az országokat,
amelyek eleget tesznek fizetési kötele-
zettségeiknek.

Egyidejű jelentés szerint a csehszlo-
vák kormány felajánlotta esedékességé-
nek tiz százalékát ezüstben az Egyesült
Államok kormányának. Ezzel szemben
Washingtoni jelentés szerint Finnor-
szág kormányai teljesítette az Egyesült
Államok kormányával szemben esedé-
kessé vált fizetési kötelezettségét. Finn-
ország eddig az egyetlen állam, amely
eleget tett kötelezettségének.
Az olasz kormány közölte az Egye-
sült Államok kormányával, hogy ese-
dékeségének tiz százalékát, egymillió
dollárt ezüstben meg fogja fizetni.

Washington, június 16. Az amerikai
törvényhozás 1934 elejéig elnapolta ma-
gát. A törvényhozási szünet idején
Rooseveltnak csaknem minden kérdé-
sben szabakeze van.

tatlanokadásának adott kifejezést afőlött,
hogy őt, a pandurt közönséges betyárok
közé esukták.

Nemzetközi jogba ütköző sérelemnek
„bélyegzi” meg Habicht ur letartóztatá-
sát s fölöttébb sérelmezi, hogy negyven
órán keresztül anélkül tartották fogság-
ban, hogy kihallgatták volna.

A betyárból lett pandur észjárása nyi-
latkozik meg ebben a felháborodásban.

Odahaza szabadon garázdálkodnak,
utónállók módjára gyilkolnak meg ár-
tatlan polgárokat, börtönbe esukatnak,
minden kihallgatás és jogalap nélkül vil-
lághírű írókat, akiknek szellemi értékei-
hez az egész náci-szellemiség úgy viszony-
lik, mint a nullához a csillagászati szá-
mok.

Ezen bezzeg nem háborognak fel Ha-
bicht urék, sőt akkor vannak a legjobban
felháborodva, ha az egész kultüremeri-

ség felháborodik betyári szisztémájukon.

Az osztrák rendőrtisztek talán akarat-
lanul is megérezték, hogy Habicht urat
milyen társaságba esukják be. Megérez-
ték, hogy a közönséges bűnözők társa-
sága legjobban illik egy betyárból pan-
durra vedlett náci petrolórhöz, aki idegen
állam területére csak azért jön el, hogy
felhasználva panduri immunitását, betyár
bravurokat vigyen véghez.

Epen ezért Habicht ur panasza, akár-
milyen szemfogató és kenetteljes, inkább
kómikus, mint megható.

Ha majd Hitler Németországban is
tisztelni fogják a nemzetközi jogot, még-
inkább a legminimálisabb emberi joga-
kat, akkor talán helyénvaló lesz, ha a
német pandurok a maguk számára is a
tisztességes emberek számára kijáró bá-
násmódot követelik.
De addig ne panaszkodjanak.

VILAG TÜKRE

**Benes a német
antiszemizmusról**

Dr. Benes Csehszlovákia külügymi-
nisztere, a napokban beszélgetést folyta-
tott Fritz Jellinek brünni nagyparosa-
sal és publicisztával. A beszélgetés aktu-
ális kérdések fölött folyt európai prob-
lamákról, amelyek mindenkit közelről
érintenek. Az intervjút, amely a Wahr-
heit című folyóiratban jelent meg, aláb-
biakban adjuk:

Jellinek: Ugye, miniszter ur, ön is
ugy érzi, hogy a világhelyzet szempont-
jából a német probléma ma a nemzet-
közi politikának legégetőbb, legfonto-
sabb problémája?

Benes: Nekünk európaiaknak minden
okunk megvan arra, hogy ne tekintsük
a saját hatalmi kérdéseinket az egye-
dül politikai világproblémának. Tisztá-
ban kell lennünk, hogy a Csendes óceán
partján fekvő országok: Azsia és Afri-
ka olyan döntő események előtt álla-
nak, amelyhez nekünk is sok közünk
lesz. Mindazonáltal az európai fejlemé-
nyek Németországot tolták előtérbe,
nagyon figyelniük kell az ottani esemé-
nyekre, amelyek a különböző európai
államokban indokolt aggodást kelte-
tek.

Jellinek: Gondolja, miniszter ur,
hogy az Európában érezhető hangulat
konfliktusokra vezethet, esetleg fegy-
veres elintézésre a két európai blokk
között?

Dr. Benes: A mostani szituációban
ettől nem kell tartani. Isten óvjon meg
bennünket, hogy egy ecepp vére is hull-
jon valamely ország fiának akkor, ha
nem egy egész ország nemzeti, szociális
és gazdasági egzisztenciájáról volna
szó. Jól tudom, hogy a politikai ese-
mények nem igazodnak lemérhető tör-
vényszerűségek szerint. Ismerem azon-
ban a világ összes mértékadó államfé-
rfiainak és állami hivatalainak hangu-
latát és tudom, hogy a németországi és
néhány más európai államban zajló
események nem fognak végződni a vi-
lág számára minden nehézség nélkül.

Jellinek: Nem találja egészen külö-
nös történelmi jelenségnek, hogy az
olyan tehetséges és képzett nép, mint
amilyen a német, a politikában, vagyis
a többi világgal való együttélés tekinté-
tében teljesen esődöt mondott?

Benes: Ebben igaz van. Egyike a
legtökéletesebb jelenségeknek ez, de
véleményem szerint a németek ugyan-
gy vélekednek a többi népekről.

Jellinek: Hogyan vélekedik, minisz-
ter ur, Németország gazdasági kilátá-
sairól?

Benes: Köztudomásu, hogy Németor-
szág kiviteli üzletei ma rendkívül so-
kat szenvednek és a közeljövőben ez
még fokozódni fog. De a német mező-
gazdaság erősen fejlett technikája, to-
vábbá a német nép szívségessége és ál-
datkészsége mellett hinnünk kell, hogy
Németország külkereskedelmi vereségeit
ki fogja heverni. Egy azonban bizo-
nyos, hogy a munkanélküliség problé-
máját a németországi új rezsim aligha
fogja enyhíteni és el sem tudom kép-
zelni, hogy a német nép eddigi élet-
standardját ne kelljen még jobban le-
csökkentenie. Ez egyébként a többi eu-
rópai államokra néve is érvényes lesz.
A dolgok, fájdalom, egyelőre nem mu-
tatnak javulást.

Jellinek: Mi a véleménye, miniszter
urnak az osztrák eseményekről?

Benes: Meg kell hagyni, hogy az osztrák
kormány megiepo energiát tanusít
azokkal a bajokkal szemben, amelyek
az utóbbi időben feltornyosultak. Vi-
szont kétségtelen az is, hogy a kormány
nak ez a magatartása nagy szimpátiá-
kat keltett és a kormány a kívánt nem-
zetközi kölesönt emiatt meg is fogja
kapni.

Jellinek: A német politikai élet erős
elhajlását a marxi alapon megszerve-
zett pártoktól, véleményem szerint, an-
nak kell tulajdonítani, hogy ezek a pár-

tok erősen kihangsúlyozták az állami és társadalmi formák forradalmi megváltoztatásának szükségességét, holott a marxista dogmák szerint a forradalmi célokat el lehet érni nagyobb megrázó ködtetés nélkül is, ha a materiális adottságok fennállanak.

Benes: Én is úgy találom, hogy Németország munkáspártjai nem a legszerencsésebb taktikával dolgoztak. Én évek óta foglalkozom a marxista irodalommal és szociológiával. Nagyrabecsülöm Marx Károly hatalmas logikai és tudományos munkásságát, mégis meg kell állapítanom, hogy a mai gazdasági helyzetűől nem magyarázható sem a tökékoncentráció, sem pedig a koncentrációval szemben álló általános nyomor. Még az osztrácyharc sem mutatható ki olyan feltevésből, mint ahogy azt Marx megállapítja. A legnagyobb paradoxon pedig az, hogy ma nem a marxista pártok, hanem az autoritárius és reakciós kormányok szocializálnak, kollektivizálnak és államszocializmust üznek. Meggyőződésem szerint azonban rosszul csinálják és nem fogják ezzel megoldani a gazdasági krízist.

Jellinek: Miniszter ur, önnek bizonyára tudomása van arról, hogy Észak- és Kelet-Porosországban zsidók laknak már akkor, amikor ezeken a részekben a szláv harci törzsek éltek. Azt is tudom, hogy ön a németországi zsidóüldözésekről nem szívesen nyilatkozik, minthogy egy szomszédos ország benső adminisztratív ügyéről van szó. Mégis szeretném tudni véleményét arról, hogy Csehszlovákiára milyen hatást tett ez a történelmi változás?

Benes: Örömmel konstatoálom, hogy Csehszlovákiában nincs zsidókérdés. Egy olyan kormányt akarok, amely felvetné ezt a problémát, én semmiesetre sem lennék a tagja. Történelmi reminiscenciára kell gondolnom. A békekonzferencián arról volt szó, hogy Csehszlovákia kisebbségi védelmet adjon a zsidó lakosság számára. Akkor kijelentettem, hogy ilyen álláspontot nem akceptálhatok. Mert megsértése lenne a csehszlovák népnek már maga az a feltevés, hogy ilyen klauzúra van szükség van. Azonfelül pedig gondoltam a Csehszlovákiában élő zsidók saját politikai rétegződéseire is. Az volt az elvem, hogy Csehszlovákiában senkit nemzetiisége, vagy vallása miatt sérelem nem érhet. Ezért teljes szabadságot adtunk zsidóinknak arra, hogy mindenki saját belátása szerint állapítsa meg nemzeti hovatartozandóságát. Azt akartam, hogy a cionizmus felé orientálódó zsidók éppolyan szabadon fejlődjenek, mint azok, akik cseh, vagy német kultúrájuk miatt csehnek, vagy németeknek érzik magukat.

Jellinek: A németországi zsidóüldözések bizonyára új probléma elé állították a nálunk élő és németül érző zsidókat is. A német események hatása alatt ezek bizonyára nagy meg hasonlást éreznek.

Benes: Ez csak természetes. Mi azonban köve vagyunk elveinknek és közéletünket kizárólag a liberálisizmus és a humanizmus szempontjai szerint akarjuk vezetni. Mondhatom önnek, hogy az utóbbi hetekben többen jöttek hozzám, akik figyelmeztettek arra, hogy itt az ideje, amikor nálunk is éies nemzeti kurzust kellene inagurálni. Én azonban teljesen visszautasítottam az álláspontot, foglalkok el az efajta törekvésekkel szemben. Én világnézetemet nem árulhatom el vélelően és bizonyára átmeneti történelmi konstellációk kedvéért. Meggyőződésem az, hogy a csehszlovák köztársaság csak akkor fejlődhet szabadon, ha területén az összes nemzetiségek megbecsülésben és védelemben részesülnek.

BRAUN MIKLOS
modernül berendezett
litográfiai műintézetét
Cluj, Str. Tunarilor 4.
MEGNYITOTTA
Készít minden szakmába vágó munkát,
mint: levélpapírt, színes címkét, plakátot,
LEHUZÓKÉPET, TRANSPARENST
(ablakplakátot), faltkartont, csomagoló-
papírt. Mindent a legszebb és legizlése-
sebb kivitelben.
NAGYON OLCSÓ
VERSENYÁRAKON
Telefon 5.63.

Hogyan ünnepelte meg Erec Jiszraél Sevuoth ünnepét

Az alábbi levelet Weisz Sándor hajfai zsidó munkás, a máramarosszigeti Barisszia egykori rosrisonja írta itteni barátainak. A megkapó színes írást szöszérint közöljük:

Mepróbálok valami beszámolóféjét írni az e héten, Sevouth alkalmából lezajlott ünnepségekről. Mint már annyiszor, most is azzal kell kezdenem, hogy itt az ünnep karaktere egészen más, mint chalucáareben. Mert míg a galutban a zsidó ünnep nem jelent egyebet, mint a multra való nagyon homályos visszaemlékezést és rengeteg szabályt, megkötöttséget, addig itt minden ünnep a szabadság jellegét viseli magán, örömet, jókedvet és kötetlen szabadságot jelent és az élő valóság erejével köti össze a múltat a jelenel. Különösen áll ez a most lezajlott Sevuothra.

Tudott dolog, hogy a purimi ünnepségek Tel-Avivba koncentrálnak, míg perzach és szukoth Jeruzsálemé, ellenben sevuoth: a miénk. Haifaé. Erdélyben fogalmat sem lehet alkotni arról az emberözönről, ami az egész országból ideáradt, hogy a Chagigoth Habikurimot végig nézze, illetve résztvegyen benne. Az ünnepségekre heteken át készülődött a város és sevuoth napján hangyabolyként nyüzsgött a zsidó Haifa. A vendéglőkben egy ebédért órákat kellett várni, amíg az ember helyet kaphatott.

A város forgalmasabb pontjain díszkapuk állottak: „Bou Bösalom“ felirással. A házak fellobogóva, kivirágozva, díszesen várták az ünnepi felvonulást, mely tegnap „Iszru Chag“-kor zajlott le. A Technikum pazarul ki volt világítva, az egész város fényben úszott: fényvéc, fénytoronyok világították meg az éjszakát és rengeteg villany fénye mellett minden uccasarkon, téren, a Technikum udvarán és a parkban vadul ropták a horrát és az énekhangos éjszakát az uccákon töltötte minden épkézlab ember. Még az unokatestvéreink (az arabok) is ott bámészkodtak mindenütt. Nekik is tetszett a dolog.

A nagy felvonulásban felelevenedett az egész zsidó múlt, felvonult az egész ország jelene és az egész zsidó jövő kibontakozó élete is előrevetette képét. Az Emek Hajardén, Jezreél és Saron az emberibb és zsidóbb élet reményének szelét hozta. A szabadság illata és mámorá mindenki magával ragadott. Az óriási embertömeg megtöltötte az uccákat, a balkonokat, az ablakokat és a házak tetőit. Minden kolónia, mely eljött leróni adóját a Keren Kajemethnek, újabb és újabb tapsot és ujjongást váltott ki. De a kritika sem hiányzott, Spontán tört ki a tönegből, amikor azon kolóniák vonultak fel, melyek arab munkásokkal dolgoztak: „Hiné, bajm haaravim!“ — ime, itt jönnek az arabok — kiáltották feljök.

A menet, melynek felvonulása a munkásság sportegyesülete, a „Hapoel“ és a „Makkabi“ tagjainak sorfala között mintegy két óráig tartott a Technikum udvarába ért és itt az ezalkalomra emelt színpadon minden kolónia átadta a hozott termékeket a Keren Kajemethnek. Kévéket, zöldségeket, gyümölcsöt, szárnyasokat, juhokat, kecskéket, borjakat stb. Az ünnepély után a Keren Kajemeth vásárt rendezett, ahol a hozott termékeket elárverezték. Ezután zene és tánc következett és ezzel véget is ért az ünnepély délutáni része.

Este az amfiteatrumban volt előadás, melyet az „OHÉL“ munkásszínpad rendezte vezetett. Mondhatom, olyan élményt jelentett, amilyenben ritkán van része az embernek. „Hatara“, a kosár (melyben a bikurimot hozták őseink) volt a darab címe. Kétszázötven szereplője volt a színműnek, mely a régi „Chagigot Habikurim“-ot mutatta be. A jeruzsálemi szentélybe való „Olé raglim“-ot mutatják be. Birkák, szamarak, tevék vonultak át megrakodva a színen. Enekelve, táncolva zárandokolnak a Szentváros felé ittott veszekedések közepette. Megérkezve a nagy fal elé, a városkapuhoz (ezt ábrázolta a színpad) átalusszák az éjszakákat, hogy majd kapunyitáskor kipihten vonulhassanak fel a templomhoz. Közben a város is várja a vendégeket és a falakon marakodnak a jobb nézőhelyekért. A veszekedők között egy generális féle akar igazságot tenni és azt mondja, hogy az igazság ott van, ahol az erő. Szerencsére arra kerül a főpap és így az igazság eldöntésére nem kerül sor, mert ő elintézi az ügyet szép szóval.

Ezután kürtző mellett megnyílik a kapu és a színpad belseje a Szentélyt ábrázolja az oltárral, a papokkal és a lévítákkal. A főpap átveszi az adományokat, állást oszt és „evíták“ a sevuothi zsoldárokat énekel. Az istentiszteleti része az ünnepnek vége van, most jönne a vidám mulatozás, az ének és a tánc. Egy öreg aggasztán azonban leintja a fiatalokat. Mielőtt megkezdődne a mulatozás, mesét akar mondani. A tömeg elhallgat. Figyel. És az öreg mesélni kezd: Vajhi bhmé sofet hasofim... és ezután jön az eddig is gyönyörű, színes előadás koronája: előadják az egész „Megillat Ruth“-ot. Eddig

is esodáltam a Ruth könyvében lévő bájt és poézist, de egészen másképp hatott ez megelevenedve, színekkel, zenékel, táncokkal és párbeszédekkel. Milyen más volt ez, mint „ott“, ahol a templomban „látnolás“ előtt ledarálják a Ruth-ot. Valahogy az volt — és ez most is — az érzésem hogy a ti egész életetek úgy viszonylik a miénkhez, mint a ti templomi daralásokot, a mi élő „Megillat Ruth“-unkhoz. Egy ilyen előadás kárpótolja az embert az európai „örömök“ elvesztése feletti bánatért. És ha itt nehéz is a munka, szívesen, örömmel végezzük, mert magunknak csináljuk.

Az amfiteatrum után megint tánc volt városzeret és az ünnep epilógusa holnap este fog lezajlani a „Bat Galim“-ban (Zsidó városrész a tengerparton).

Igy ünnepelünk mi, sevuoatot, Haifa-ban.
Weisz Sándor

A jasi egyetemi tanárok a hitlerizmus ellen

Bucaresti-Bukarest, június 15. A Dimineata jasi tudósítója érdekes cikket ír arról, hogyan kezdtek hitlerellenes propagandát az ottani egyetem egyes tanárai. Így Ioan Hudita, a Lupu-párt egyik moldovai tagozatának elnöke, egyébként egyetemi magántanár, a következőképpen nyilatkozott:

Sajnálattal kell megállapítanom, hogy a hitlerizmus nálunk ijeszítően terjed. Egyébként aszelsőjobboldali propagandája elég könnyű is, mert hiszen számításait a mai szerencsétlen helyzetre alapítják, amikor a nép, mélyeségs szenvedésében, elhisz minden mesét, a mely neki javulást ígér. Azután meg, e propaganda ellen nem küzdenek eléggé energikusan sem a hatóságok, sem a politikai pártok.

Sok kis falu, főleg Moldovában és Bukovinában, pánikot él át, mert elterjedt az a hír, hogy antiszemita kilengések állnak küszöbön, amelyek kinosan elfajulhatnak.

A hatóságoknak meg kellene tenniük már most minden intézkedést, hogy ilyen fordulatoknak elejét vegyék. Egyben a pártoknak is kötelessége, hogy intenzívebbé tegyék propagandájukat a hitlerista áramlat ellen, mert most van kedvező

alkalom erre.

Ugyancsak a jasi egyetem tanára: Das covici, a jogi fakultás dekanja, aki a vizsgák alkalmával egyebek közt a következőket mondotta egy beszédében:

Nálunk, Romániában is lábra kapott a fasiszta mozgalomnak egy majmolása, főleg a modern hitlerista formában. Olyan egyének, akik a legelembb ismerettel is hadilábon állnak, bejárják a falvakat, gyűlöletet és anarchiát hirdetnek. Nincs szükségünk ezekre. Nekünk csak kultúra, emberiség és pozitív munka kell. Mert miúvelt és szabadságszerető ifju nemzedék nélkül nem valami sokatígérő színekben látom Románia jövőjét.

Berechet jogtanár meg így beszélt: Akik azt állítják, hogy ők hazafiak és aztán ennek a hazafiasságnak a nevében gyűlölködő izgatásra vetemednek, azok a legnagyobb kárt okozzák az országnak. Sajnos, ezeket a bomlasztó elemeket bátorítják egyes tanárok is, akik — éppen úgy, mint egyes tanárok — nem értik meg és nem tartják tiszteletben saját hivatásukat. A tanárnak a katedrán a helye, a diáknak pedig a tanulmányainál. Aki botrányokat akar okozni és alakokat akar beverni, annak semmi keresni valója az egyetemen.

Egy németországi asszimiláns hitvallomása zsidósága mellett

Fejezet a bojkottnapok történetéből

Berlin, június 16. Rendkívül jellemző a németországi zsidók lelki átalakulására az a levél, amelyet egy Max Haller nevű kereskedő írt a berlini „Jüdischer Rundschau“ szerkesztőségének. A levelet kommentár nélkül, teljes egészében adjuk közre:

„Igen tisztelt szerkesztőség! A mai időkben, melyek bennünket, zsidókat oly mélyen megrendítették, az önk lapja sokaknak lelki szükséglete lett. Az önk álláspontja, a zsidósághoz való tartozás nyílt beismerése és hirdetése, vezet az én tetteimhez és ezen az erősen nemzeti beállítottságu vidéken mint kiskereskedő... eme erős meggyőződéssel és magatartással becsületet és elismerést szereztem polgártársaim előtt. Ez különösen az emlékeztetés bojkottnapokon jutott kifejezésre és szükségesnek tartom éppen az önk lapján keresztül közölni azokat az impresziókat, amelyek azokon az emlékeztetés napokon nyertem.

Amikor délelőtt háromnegyedeti körül üzletem előtt felállott a bojkottórség, egy plakátot tettem ki üzletem kirakatába:

„Négy éven keresztül állítottam életemet Németország szolgálatába. Ebből három évet az U. C. 22 tengeraltjárón töltöttem. Két fivérem Franciaországban esett el Németországért. Aki ezt össze tudja egyeztetni német érzelével, az bojkottáljon most engem és ne vásároljon nálam.“

A plakát mellé hat háborus kitüntetést függesztettem ki. Üzletemet nyitva tartottam. A közvetlen közelben vásárolt. Kirakatablakom előtt esodálkozva álltak az emberek. Egy tábornok elha-

ladt az örség előtt, bejött az üzletbe és bátorító szavakkal elismerését fejezte kötelességteljesítem fölött. Egy törvényes bíró egy csekélyeséget vásárolt nálam, csak azért, hogy hűségét fejezze ki irántam e keserű napokban. Egy hölgy, egy közismert tudós felesége egy csokor ibolyát hozott nekem. És még számtalan ilyen esetet sorolhatnék fel.

Amikor egyre nagyobb méreteket öltött az ilyen látogatásoknak a sorozata, belépett hozzám a rohamosztatok kapitánya és a legtisztellettesebb hangon felkért, hogy vegyem ki a kirakatablól a plakátot, mert akadályozza a forgalmat. Kérésének eleget tettem és délben háromnegyedkor bezártam üzletemet.

A fent vázolt szimpatiamegnyilatkozások ellenére is, melynek komoly és tekintélyes polgárok részéről történtek azokban a súlyos napokban, melyek bennünket, zsidókat végeredményben oly váratlanul és kíméletlenül érintettek: mindennek ellenére egy nagy lelkialakuláson mentem át, mely bensőleg szabadabb és boldogabbá tett és amit szívből kívánok minden zsidónak. Belső zaklatottságomat kihevertem és kétségemelt legyőztem: zsidó vagyok, ön tudatosan és büszkén! És Palesztina felépítését akarom elősegíteni, nem karitatív érzelmeimből hitorsosaim iránt, hanem népemért és testvéreimért. A mi gyermekeink egyenesen és felemelt fejjel vonuljanak be az országba, mely nek rögeit maguk kell, hogy megünnepeljék.

Teljes tisztelettel:
Max Haller.“

Berlin, sitott dr. Ujságírók ben a rendtöltött két részességé egyazon z zeteközi j órát töltött kihallgatá ta el az é kihallgatás tervek fel rönyletek sekkel. Erd a határra szabadjára birodalmi rák védőo Steiner, H hamosztag rák-német lini osztrá zott Berli a pályaud továbbá a amerikai rátia.

Egyidej lik, hogy

Ausztriacialista 157 állan ter, 37

Az esemé ban Dollf lár a Rent társának r zött kijele

hogy sa az ausz szemben tán Német a

Az osztrá álláspontj cialisták vánnak ba ni Német táni Auszt

Dollfuss lakozatáv kes helye valóban A el az oszt ges törvé szemben. Ausztia alattvalók lése miat vabb, há pártállásu dalmi né attasét — osztrák n tek — ne és közöns rom napo

Ujabb szövetség hosszabb tard álla

Tárgya és Mor millió liai

Az angol zésre ke folyósita gyalások fuss elu osztrák

Ujabb szövetség hosszabb tard álla

Tárgya és Mor millió liai

Az angol zésre ke folyósita gyalások fuss elu osztrák

Ujabb szövetség hosszabb tard álla

Nem járt sikerrel az angol közvetítés Ausztria és Németország között

Már a Németországgal való diplomáciai szakítás gondolata is felmerült Ausztriában

Habicht megérkezett Berlinbe. Dollfuss elutazott Londontól. Ezerszáznegyven náci van letartóztatásban Ausztria területén

Rövidesen helyreáll az alkotmányos élet Ausztriában

Berlin, június 16. Az Ausztriából kiutasított dr. Habicht megérkezett Berlinbe. Újságírók előtt elmondotta, hogy Linzben a rendőri fogdában két és fél napot töltött két rablással gyanúsított és egy részegségért lefogott ember társaságában egyazon zárkában. Letartóztatását nemzetközi jogellenesnek tartotta, negyven órát töltött negyedmagával, anélkül, hogy kihallgatták volna. Mindezekért határozta el az éhségsztrájkot. Később vexálták kihallgatásokkal, az erőszakos Anschluss tervek felőli kérdésekkel és a bombamerényletek ügyéről felvilágosítás-követelésekkel. Erős rendőri fedezet alatt kísérték a határra s csak a sorompónál hagyták szabadjárni. Ma kiutasítás folytán több birodalmi német, köztük Biedler, az osztrák védőosztagok parancsnoka, továbbá Steiner, Habicht titkára és dr. Rein rohamosztályvezető szintén átlépték az osztrák-német határt. — Dr. Wasserbeck berlini osztrák követségi sajtóattasé elutazott Berlinből. Bucsuztatásán megjelent a pályaudvaron Tauschitz osztrák követ, továbbá a sajtóattasé több Berlinben élő amerikai, angol és francia újságíró barátja.

Egyidejűleg Bécsből hivatalosan közlik, hogy jelenleg

Ausztria területén 1140 nemzeti szocialista van letartóztatásban, köztük 157 állami tisztviselő, 81 polgármester, 37 esendőrtiszt, 28 törzstiszt, 61 vasutas.

Az eseményekkel kapcsolatban Londonban Dollfuss osztrák szövetségi kancellár a Reuter távirati iroda egyik munkatársának nyilatkozatot adott. Többek között kijelentette,

hogy sajnálatosnak tartja azt, hogy az ausztriai nemzeti szocialistákkal szembeni osztrák intézkedések folytán Németország és Ausztria között a viszony feszültté vált.

Az osztrák kancellár leszögezte azt az álláspontját, hogy az osztrák nemzeti szocialisták elleni intézkedéseknél nem kívánna barátságatlan gesztust gyakorolni Németországgal szemben, mert ez tisztán Ausztria belügye.

Dollfuss osztrák kancellár londoni nyilatkozatával kapcsolatban berlini illetékes helyen megállapítani kívánják, hogy valóban Ausztria belső ügye, miként jár el az osztrák nemzeti szocialisták esetleges törvénybe ütköző magatartásával szemben, de azt Berlinben nem tekintik Ausztria belügyének, ha németországi alattvalókat kampókereszt jelvény viselése miatt Ausztriában inzultálnak, továbbá, ha kizárólag nemzeti szocialista pártállásuk miatt fogságra vetnek birodalmi németeket és ha a követségi sajtóattasé — akivel ebben a minőségben osztrák miniszterek heteken át érintkeztek — nemzetközi jogellenesen lefogják és közönséges bűnösök között tartják három napon át fogságban.

Újabb jelentés szerint Dollfuss osztrák szövetségi kancellár tegnap Londonban hosszabb megbeszélést folytatott Vansittard államtitkarral.

Tárgyalások folytak sir John Simon és Montague Norman között is a 300 millió sillinges osztrák kölcsön angliai transzáns kibeosztásáról.

Az angol kibocsátás július 12-én fog jegy zésre kerülni, de az összeget már előbb folyósítani fogják Ausztriának. A tárgyalások lezajlása után pénteken Dollfuss elutazott az angol fővárosból. Az osztrák kancellár Párizsban megszakít

ja útját, hogy Paul Boncourral tárgyalhasson, majd rövid párizsi tartózkodás után visszatér Bécsbe.

Egyidejűleg Winkler helyettes osztrák kancellár is nyilatkozott a sajtó munkatársai előtt a helyzetről. Rámutatott arra, hogy Ausztria a legbékésebb ország, amely az egész világgal békében óhajtaná élni. Az utóbbi napok terroreselekményei miatt senki az osztrákokat ne vádolja, mert a merényletek elkövetői a határon túlról érkeztek ausztriai területre.

Berlin, június 16. Hivatalos helyen viszautasító álláspontra helyezkednek az Ausztria és Németország közötti viszony helyreállítására hivatott angol közvetítő akció hírével szemben. A két or

szág között angol közvetítésnek nincs helye, Ha Dollfuss angol szolgálatot akar igénybe venni, kérje fel az angol államférfiakat, hogy közvetítsenek az osztrák pártok belviszályában.

A berlini pökhendiség hatása alatt Berlinben felmerült az a gondolat, hogy

Tauschitz berlini osztrák követ hagyja ott a német birodalmi fővárost s a bécsi kormány és az osztrák érdekek képviselőjére Anglia diplomáciai képviselőjét kéri fel.

Egyidejű bécsi jelentés szerint mihelyst a viszonyok kissé megjavulnak, össze fogják hívni az osztrák törvényhozó testületet s újból fog kezdődni az alkotmányos élet Ausztriában.

Amerikait választották meg a világgazdasági konferencia pénzügyi bizottságának elnökévé

Sikerrel kecsgeletnek az amerikai-francia-angol valutastabilizációs tárgyalások. A dollár és a font viszonyát 4.05 árfolyamon rögzítik meg

London, június 16. A világgazdasági konferencia tegnapi plenáris ülésén Hymans alelnök elnökölt. Az általános vitában résztvettek Kína, Törökország, Portugália, Mexikó, Lettország, Kanada, Írország, Albánia, Görögország, Haiti, Esztország, Belgium képviselői. A konferencia pénzügyi bizottságának elnökévé mégis amerikai választották meg, Cox személyében. Bizottsági alelnökök lettek Jung olasz pénzügyminiszter és Kienböck, az osztrák jegybank elnöke. A gazdasági bizottságban elnök lett a holland Colijn, alelnökök az argentinai Le Breton és Krogmann, hamburgi főpolgármester. Megkezdődött a bizottsági munka. Egyidejű jelentés arról számol be, hogy a Financial News szerint az ame-

rikai-francia-angol valutastabilizációs tárgyalások sikerrel kecsgeletnek s a végleges megegyezés létrejötté most már csak napok kérdése.

Ezzel kapcsolatban az angol lapok nem tartják kívánatosnak a 4.15-ös dollárárfolyam rögzítését, viszont kétségtelen, hogy amerikai részről nem akarnak hozzájárulni ahhoz, hogy a font a 4 dolláros árfolyammal alacsonyabba stabilizáltassék.

Újabb jelentés szerint Londonban valószínűnek tartják, hogy a valutastabilizációs tárgyalások eredményeképpen a dollár és a font viszonyát 4.05 árfolyamon rögzítik meg s az ingadozás le és felfelé legfeljebb tíz pont lehet.

Az olasz Mata Hari

A kémkedés miatt kivégzett olasz tengerésztiisztet a szerelem vitte bűnre

Róma, június 16. Hirt adtunk arról, hogy Rómában halálra ítélték egy Ugo Traviglio nevű tengerésztiisztet, aki mint küldönc teljesített szolgálatot a hadügyminisztériumban s aki ellen az volt a vád, hogy idegen állam javára kémkedett. A halálos ítéletet nyomban végre is hajtották s Travigliót agyonlőtték. Büntetését, Kamilla Agliardit szintén halálra ítélték, azonban ennek a büntetését királyi kegyelemmel életfogytiglani fegyházra változtatták.

A hazaárulás és kémkedési per tárgyalásának részleteit titokban tartották és mindössze annyi szivárgott ki, hogy a kivégzett tengerészhadnagy bevallotta, hogy pénzért kémkedett. Megállapították azt is, hogy Traviglio a kémszolgálatiért olyan csekély összegeket kapott, hogy

emiatt aligha vállalkozott volna arra, hogy házját elárulja.

Mint most kiderült, ennek a kémkedési ügynek regényes háttere van.

Traviglio, aki fiatal házasság, a szerelem áldozata, Agliardit Kamilla vitte a bűnre, aki olasz Mata Harinak neveznek. Az ördögien csábító szépségű nő egy szerelem áldozata, Agliardit Kamilla vitte a bűnre, aki olasz Mata Harinak neveznek. Az ördögien csábító szépségű nő egy szerelem áldozata, Agliardit Kamilla vitte a bűnre, aki olasz Mata Harinak neveznek. Az ördögien csábító szépségű nő egy szerelem áldozata, Agliardit Kamilla vitte a bűnre, aki olasz Mata Harinak neveznek.

mindenképpen menteni akarta a szép asszonyt, azonban bizonyossá vált, hogy ezt csak azért teszi, hogy kétségbeesett feleségét vigasztalja azzal, hogy őt nem árulta el.

Travigliónak az volt a szolgálati beosztása, hogy az olasz tengerészeti hivatal fontosabb titkos ügyiratait, mint küldönc a tengerészeti minisztériumba vigye át. Így alkalma volt neki az iratokat tanulmányozni, sőt egyes iratokról fényképfelvételeket is készített. Utazásai közben megszerezte azokat az adatokat, amelyekkel a francia tengerészeti hatóságok fontosnak tartották. Érthető tehát, hogy a szép Kamilla azt a megbízást kapja, hogy vonja érdekkörébe a hadnagyot. Az asszony azt szinlelte, hogy szerelmes Traviglióba, aki ennek a szerelemnek nem tudott ellentállni.

Érdekes, hogy Traviglio egy különös fényképezőgépet kapott megbízóitól, amely olyan volt, mint egy közönséges cigarettaszipka. Ezzel sikerült neki a minisztérium folyosóján, mellékhelyiségekben és utcákban fényképfelvételeket készíteni. A kémét állandóan két titkos ügynök kísérte, akik arra vigyáztak, hogy megsejtés ne érje a hadnagyot, miközben fényképfelvételeket készített.

A kémkedés leleplezése úgy történt, hogy előbb letartóztatták Agliardit Kamillát és kényszerítették, hogy egy levelet írjon Travigliónak. Ebben a levélben az volt, hogy a szép asszony nem mehet el a megbeszélte találkozóra, ellenben kéri, hogy az összegyűjtött anyagot a levél átadójának szolgáltatassa ki. A levél kézbesítője egy tiszt volt, Traviglio átadta neki a fényképeket és így csapdába esett.

A kémkedésen ért hadnagy megbánta szörnyű tettét, mert mikor felállították, hogy kivégezzék, a kivégezőképpen szólt a kivégzésre megjelent katonákhoz:

— Tengerészek, azért imádkozom, hogy az Isten és a hazám bocsásson meg nekem. Rosszat cselekedtem.

A kivégzése előtt megkérdezték tőle, hogy mi az utolsó kívánsága. Azt kérte, hogy ne kössék be szemét és ne hátulról löjjék agyon. Ezt a kérést azonban nem teljesítették, mert a törvény határozza meg a kivégzés módját. Annyit azonban elért, hogy Mussolini rendeletet bocsátott ki, amely szerint az olasz állam ezental a hazaárulók hátramardottjainak is életük fogytáig bizonyos járadékot biztosít.

„A világ és neje Londonban“

London, június 16. „A világ és neje Londonban“ ezt az ötletes címet adta egyik angol lap a világgazdasági konferenciáról szóló tudósításnak. Itt van az egész világ — mondják — és mindenki elhozta a feleségét is. Bár a hivatalos delegátusok száma csak 68, összesen 2000 ember jött el a konferenciára a világ minden részéből. Sok gondot okoz a különböző luxusszállodának a zászlók szervezése. Minden szálloda annak a nemzetnek a zászlóit tűzi ki, amelynek delegátusai ott laknak. Hatvan ország zászlóit kellett beszerzeni.

A Claridgeben lakik a legnépesebb delegáció: az amerikai. A hatalmas szálloda egész első emeletét irodahelyiséggé alakították át. Rengeteg megrendelést adtak az irodaberendezést szállító vállalatoknak, 120 papirkosarat rendeltek az amerikai delegátusok számára, hogy csak egy tételt említsünk. Az irodahelyiség berendezői napokon át lázasan dolgoztak, hogy még étkezésre sem maradt idejük.

A Földtani Múzeumban, a konferencia ülésének színhelyén szintén óriási munka folyt az utóbbi napokban. Minden tekintetben gondoskodott a rendezőség a delegátusok kényelméről. Így például az ülésteremben harminc falórát szereltek fel, hogy a terem bármelyik részéből bárki rögtön láthassa az időt.

Négy száz újságíró számára kellett helyet készíteni az ülésteremben. A rendezők figyelme még arra is kiterjedt, hogy a hírlapírók között esetleg süketek is akadnak. 20 hely van fenntartva a süket újságíróknak. Ezek a helyeken süketek számára való hallgatómikrofonokat szereltek fel.

A Népszövetség főtitkári hivatalának intézkedésére Genfből két tucat mahagoni karosszékét szállítottak a londoni konferenciára.

Arany értéknél több a bizalom! Festés, tisztításban CZINK cég fogalom

Haller.

KÖZGAZDASÁG

A biztosító intézetek a kereskedelmi törvénytervezet módosítását kérik

A készülő törvény intézkedései a biztosítási technikával állanak ellentétben

Bucuresti-Bukarest, június 16. (Az Uj Kelet tud.) Az új kereskedelmitörvény tervezete a biztosítási szerződések és ügyletek kérdésében is lényeges változásokat készít elő. A biztosító társaságok ezzel a kérdéssel kapcsolatban memorandumot nyújtottak át a kereskedelmi és iparügyi miniszternek, valamint az igazságügyi-

miniszternek. A memorandumban kifejtik, hogy az új kereskedelmi törvény tervezetében a biztosítási szerződésekkel kapcsolatos intézkedések ellentétben állanak a biztosítási technika alapelveivel. Ezért módosítását kérték a biztosító intézetek a készülő törvénytervezetnek.

Huszmillió lej lombard kölcsönért 40 millió lej CFR követelését kötötte le a Postatakaréknak az Astra

Bucuresti-Bukarest, június 16. (Az Uj Kelet tud.) Az Astra első román vagon és gépgyár Rt., valamint a konzernjébe tartozó vagonépítő vállalatoknak a CFR hatalmas összegekkel maradt adós. Idővel különösen az utóbbi hónapokban a vállalat már több mint félmilliárdot követel a CFR-től, amely azonban nem fizet. Ez a körülmény immobilizálta a vállalatot.

állami szállító, a nemzeti takarékbiztosító, a posta csekkpénztárt veszi igénybe, hogy a szükséges forgótőkét magának biztosítsa. A Nemzeti Takarékbiztosító lombard hitelt nyújt az Astrának, amelynek fedezete a CFR-nél fennálló követelés. A Postatakarék egyelőre 20 millió lejt bocsátott az Astra rendelkezésére, amivel szemben az Astra 40 millió lej követelést kötött le a CFR-nél a Postatakarék számára fedezetül.

Repülőbélyeget kell fizetni a viszonteladóknak az eladott italok után

A kolozsvári térparancsnokság a következő közlésére kérte fel szerkesztő segédünket:

A légügyi alminisztérium körlevelére való hivatkozással tudomására hozzuk a nyilvános helyiségek összes tulajdonosainak, hogy minden, úgy belső, mint külföldi borra, valamint az összes importált szeszitalokra repülőbélyeg alkalmazása kötelező. A repülőbélyeget alkalmazni kell mindennemű szeszitalra, függetlenül attól, hogy dugaszolt üvegből, vagy pedig hordóból kerül forgalomba.

A repülőbélyeg alkalmazásának ellenőrzése céljából a nyilvános helyiségek tulajdonosainak számított bonokat kell készíteniük, amelyen fel kell tüntetni az elfogyasztott bor, vagy szeszital mennyiségét és árát. A blokkokban a repülőbélyeget úgy kell leragasztani, hogy a bélyeg felét, a blokk leszakításakor a vevő kapja meg a bonon, míg a másik fele a szelvényen marad. A kontroll a szelvények alapján történik.

A nem papírra nyomott hirdményeknél a repülőbélyeg alkalmazásának ellenőrzését olyképpen fogják vé-

gezni, hogy a hirdetőnek bizonyítania kell, befizette-e a Banca Natională vagy a pénzügyigazgatásnál a repülőbélyeg összegét, az alábbi utasítások szerint:

Minden hirdetésért, melynek felülete nem haladja meg a 6 négyzetmétert, 1 lej repülőbélyeg.

A 6 négyzetmétertől 10 négyzetméterig terjedő felületű hirdményekért 2 lej repülőbélyeg.

A 10-től 20 négyzetméterig terjedő területű hirdményekért 4 lej repülőbélyeg.

Minden 20 négyzetméternél nagyobb hirdetésért 5 lej repülőbélyeg.

Megkezdett négyzetméterek teljes négyzetmétereknek számítanak. A fent megállapított repülőbélyegilleték egy költségvetési évre, március 31-től a következő év április 1-ig fizetendő.

Ezen előírások megszegése kihágásnak minősítendő és az ellenző közegeknek ilyen esetekben jegyzőkönyvet kell felvenniük.

A kolozsvári repülőbélyeg-bizottság elnöke. A VI. hadtest parancsnoka:

I. Prodan altábornagy sk.

1756

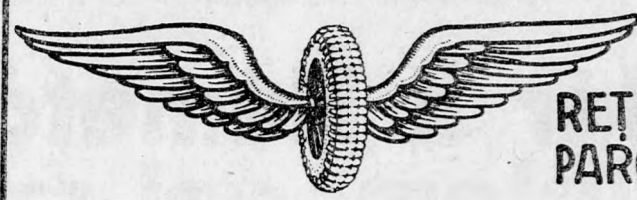
angol, francia, dán, holland, amerikai, német, olasz, osztrák, japán, svéd, orosz stb. pályázó közül az egyetlen magyar: Körmeny Ferenc nyerte meg a három legnagyobb angol és amerikai könyvkiadó cég által 1932-ben kiírt nemzetközi regény pályázat 1000 angol fontos (650.000 lej) első díját

A budapesti kaland

című nagy regényével. „A budapesti kaland”-ot eddig Románia olvasóközönségének nagyrésze nem vásárolta meg, mert 180 lejbe került. Május 25-én jelent meg az új olcsó kiadás. Az 500 oldalas könyv jó kiállításban, kemény fedőlappal csak

44 lej

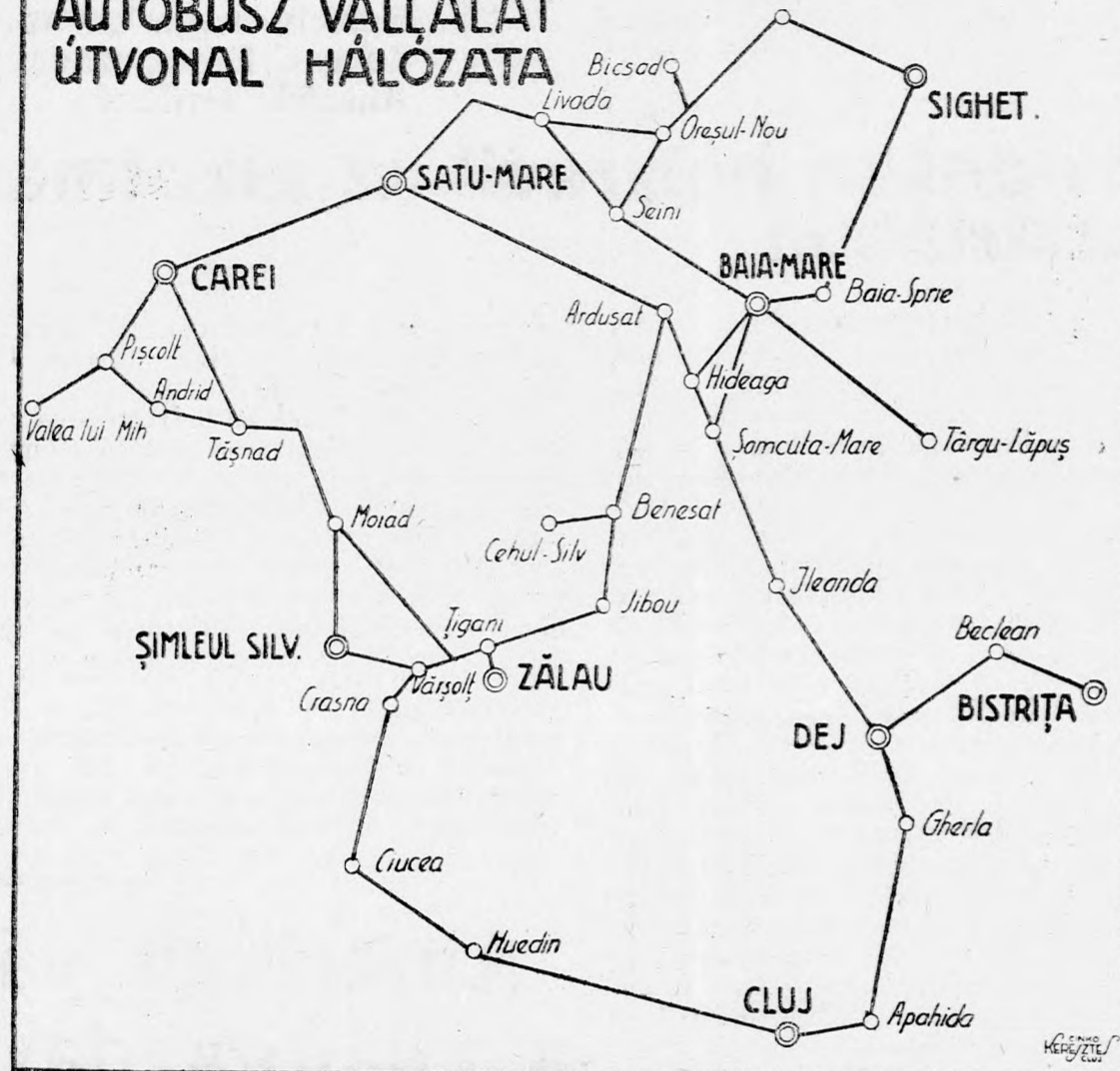
lesz. Miután a könyv csak korlátozott példányszámban jelent meg, tanácsos, ha olvasóink és előfizetőink előjegyeztetik a könyvet az Uj Kelet kiadóhivatalában Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassaj u.) 10. Vidékiek a portóval együtt 54 lej küldjenek be címünkre s a könyvet bérmentve azonnal elküldjük.

RETEAUA DRUMURILOR PARCURSA DE AUTOBUSELE

SOC. MERA & COMP.

AUTOBUSZ VÁLLALAT ÚTVONAL HÁLÓZATA

Zilnic curse repetate. Voiaj comod si punctuos.

Naponta többszöri közlekedés. Kényelmes és pontos utazás.

VEHICULE NOI.

UJ KOCSIK.

Informatiunij mai apropiate se pot primi dela birourile societății:

Közelebbi felvilágosításokkal szolgálunk a vállalat menetjegyjirodái:

Cluj, telefon: 155. Satu-Mare, telefon 99.

Simleul-Silv., telefon: 66. Baia-Mare, telefon: 66.

Ellenőröket delegáltak a cukorgyárokhoz

Bucuresti-Bukarest, június 16. (Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztérium minden cukorgyárhoz ellenőröket delegált. A minisztérium felszólította az összes

cukorgyárakat igazgatóságait, hogy bocsássák az ellenőrző közegek rendelkezésére könyveiket.

Javult a Banca Nationala fedezeti százaléka. A Banca Nationala, a május 20-ki heti kimutatás szerint, belföldön 98.60 kg. szinaranyat vásárolt 10 millió 955.560 lej értékben, amellyel a bank jegyfedezet 10. 394.640.268 lejre emelkedett. A forgalomban levő bankjegyek összege 107 és fél millióval 21 milliárd 435.977.980 lejre csökkent, míg a látraszó kötelezettségek végösszege 111 millióval emelkedett, vagyis a bruttó bankjegyforgalom növekedése 3 és fél millió lej. A fedezeti arány így 0,3 százalékkal 35,66 százalékra, a szinarany fedezeti aránya 33,22 százalékra javult. Az egyéb devizakészlet 32 és fél millióval 68.539.816 lejre emelkedett. A váltótárca 24 és fél millióval 9 milliárd 538.306.133 lejre csökkent. A mezőgazdasági váltótárca 5 és fél millióval 3 milliárd 285.463.550 lejre csökkent. A pénzügymisztérium girószámlájának egyenlege 296 millióval 744 millió 750.193 lejre emelkedett. A magángirószámlák egyenlege 237 millióval 3 milliárd 982.451.462 lejre csökkent. Az egyéb látraszó kötelezettségek tétele 48 millióval 1.078.307.074 lejre emelkedett.

való áthelyezésére. A közgyűlés dönteni fog a részvénytársaság felszámolása ügyében is.

Theodore Dreiser: Amerikai tragédia. A szerelem és pénzszóvár amerikai ifjúság tragédiája. A legnagyobb mélységeket tárja fel, amelyek a háboru utáni fiatal nemzedék előtt nyílnak meg: a szörnyű lelki harcot, amelyet a testet-lelket megálatló szegénység és a gondatlanságot jelentő gazdagság nap-nap után való összehasonlítása jelent. A három kötet ára finom papíroson nyomva fűtve 234 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az összeg előzetes beutalása mellett, vagy utánvétellel.

Tolsztoj

a 20. század mérlegén

Irta: Dr. Stern Ignác.

A világhírű író biográfiája napjaink megvilágításában.

Ara 10 lej

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Komor volt a hangulat a világgazdasági konferencia megnyitására

Az Uj Kelet eredeti tudósítása a konferencia megnyitásáról

London, június 16. (Az Uj Kelet tud.) A geológiai múzeum nagytermében játszódik le az isteni színjáték: a világ valódi vezetőinek kongresszusa, a világgazdasági konferencia. Már a külsőségeiben is érezzük, hogy valami, legalább egy fokkal komolyabb kérdésszóról van szó, mint a frázisokkal leszerelhető leszerelési kérdés, vagy bombasztokkal telelömöködött Locarno. A világ valódi urai, a pénz emberek, a bankárok és hűséges sáfárai, a politikusok fognak itt beszélni a geológiai múzeum termében. A világ burzsoázsiájának most színt kell vallania: tud-e magán segíteni, vagy nem, ki tud-e mászni saját tudásából, akaratából és erejéből a krízisből, vagy rábízva a jótékony sorsra, amely minden krízist megold egyszer.

Szint kell tehát vallani s ennek megfelelően nincs is meg az a kedélyes ünnepélyessége a világgazdasági konferenciát megelőző tereferének, mint a népszövetségi gyűléseken tapasztaljuk. Komor hangulat ül a termen. Remény és szkepszis ül meg a lelkeket. Szinte — legalább is aránylag — csend van, amikor az államférfiak és közigazdasági delegációk bevonulnak és elfoglalják helyeiket.

A nagy delegációk vezetői itt-ott intervjut adnak az újságíróknak, akik még elvegyülnek a delegátusok tarka tömegében. — Egy: egyre becsülöm az esélyeket! — üti meg fülünket egy politikus hangja, amint elgondolkozik a babrál óraláncával. Igen, egy az egyhez az esélye annak, hogy a nemzetek ultranacionalizmusa és ezzel együtt az új világháború veszélye nőjön ki a konferenciából, vagy a meg-egyezés a kibontakozás világos és okos útja.

Ez az elröppent intervjúrészlet adja meg a konferencia valódi ízét. Ezért komor és nyomott a konferencia hangulata. Az ünnepélyesség helyett inkább a várakozás feszültsége ül meg a termen.

Az aranymikrofon előtt

Igy van ez akkor is, amikor az óra hárommat mutat és az angol király odaáll az aranymikrofon elé, hogy megnyissa a konferenciát. Szemmel láthatólag fáradtan és tisztesség ne essék szolván: felszegen mozog őfelsége a mikrofon előtt, amely világgá röpti szavait. Meghatottság látszik rajta és érzé, hogy a világ történelem egyik legnagyobb pillanatát éli át, amikor képtelen kezébe adja a teremben ülő delegátusoknak az emberiség és a civilizáció történetének további sorsát.

A beszéd után mélyen, szinte ájtatosan meghajlik a király s azután — elhagyja a termet. A történelem bizonyára fel fogja jegyezni, hogy V. György angol király megkönnyebbülést érzett, amikor otthagyhatta a termet az irtózatossá fel-főtség egész atmoszférájával, amely nyomorúságosan veszi körül a bentülőket.

Még a temperamentumos Macdonald sem pattog és ő, a fáradhatatlan beszélő is rövidre fogja megnyitó monológját. Egynegyed órát beszél mindössze. Néhány éles kritikát röpített a vármhatárok felé, azután hangja monoton lesz és fátyultan cseng, amikor „békét és megértést” kér a népektől.

Esernyő

a legolcsóbb áron és a legnagyobb választékban kapható a Transilvania ernyőáruházban Cluj, Calea Regele Ferd. 17.

Hát hiszen ahogy az ember a teremben s szemé végigszalad a kinosan előkészített jegyzeteken és arcokon, csakugyan az a benyomása, hogy ennél nehezebb feladat elé, mint megértést kérni, nem is állíthatna volna a ravasz Macdonald a szegény delegátusokat. Mennyi mennyiféle ember! Mennyi, mennyiféle érdek, érzés és cél. Hatvanhét delegáció ül a teremben. Három padsorban százhatvannyolc tag. Valóságos Babel!

Az abc sorrendben elhelyezett delegátusok

Hogy a sokféle nép sokféle ellentétes érdeke annál jobban kihangsúlyozódjék, a sors szeszélye úgy hozta magával, hogy a konferencia vezetőségének az az ötlete támadt, hogy abc sorrendben helyezze el a delegátusokat. Szegény vezetőségnek bizonyára sok gondot okozott az elhelyezés. Na, most képzeljük el, hogy a világgazdaság megmentésére kiküldött valamelyik delegáció sértődötten eltávozik — mert a sorrendben hátrányban részesült. Nem, ennek csakugyan nem lehetett kitenni a világgazdaságot és így megmaradtak az abc sorrend mellett, még pedig, hogy itt is teljesen tapintatosak legyenek, a diplomácia nyelvének, a franciának abc-jét vették alapul.

Irak, India, Magyarország egymás mellett

Amiből kissé ravasz képet kapott a világgazdasági konferencia. Például egy-

más mellé kerültek Irak, India festői vi- seletbe öltözött delegátusai, Magyarország frakkos képviselőivel. Egymás mellé került Luxemburg és Mexikó, Jugoszlávia és Venezuela, Lettország és Japán, Peru és Perzsa. És hogy az el- lentétek tökéletesen szimbolizálva legye- nek, Kína és Chile is egymás mellé kerül- tek. A román delegáció, Titulescu, Mad- gearu és Mihalacheval az élen, Portugália és Sansalvador közé került.

Ott ül nem messze tőlük Hugenberg is, széles harcsabajusza uralkodik az egész soron. . . Látványosság szempontjából.

A két sértődős állam

Tapintat dolgában azonban mégis tör- tént egy kis hiba. A vezetőségbe nem ker- ült be Olaszország és Japán. A két legkönnyebben sértődő állam. Mi lesz ebből? Egyelőre semmi. Röviden megtap- solják a konferencia vezetőségét. Vára- kosásteljesen köhíntek itt-ott. Egy horszu ivról felolvassák a verifikáló bi- zottság jelentését, azután megint Mac- donald kezd beszélni. A delegátusok pa- pirjaik felé hajolnak. Számok és jegye- tek röpködnek a levegőben és reszketnek a ceruzavégeken. Az ünnepélyességnek vége van. A delegátusok már nem ülnek mereven helyeiken, felkénykölnek a pa- dokra, jegyzetük hümmögnek s úgy tesz- nek mintha gondolkoznának és dolgozná- nak.

A világgazdasági konferencia megke- ződik. . . dr. n. a.

Junius 22-ikén nyílik meg Püspökgyógyfürdőn a Schwartz-féle orth. kóser pensio

felnőtteknek és gyermekeknek (felügyelettel). Lakás, fürdő és elsőrendű orth. kóser ellátás. Felnőtteknek 120 lejtől, gyermekeknek 100 lej. Erdeklődni: Schwartz Menyhértné leányintézetben, Oradea.

Nagy Palesztina-meeting Kolozsváron

Cluj-Kolozsvár, június 16. Mint tegna- pi számunkban közöltük az E. ZS. N. Sz. kolozsvári csoportjának rendezésében, va- sárnap folyó hó 18-án a Corso mozgóban nagy meeting lesz. Ezen a meetingen dr. Fischer József, dr. Marton Ernő, Jámor Ferenc, Ing. Klein Gyula, dr. Weisz Fülöp, Nimberger Ernő és Kertész Márton- né fognak beszámolni palesztinai utjuk-

ról. A szónokok részletesen fogják ismer- tetni az egyre erőteljesebben épülő ország gazdasági, kereskedelmi, politikai és kul- turális viszonyait. A meeting iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg Kolozs- vár zsidóságának körében. Vendégeket szívesen látunk. A meeting kezdete fél 11 óra.

Két embert letartóztattak, egyet őrizetbevettek Kolozsváron a hamis százdollárosok forgalombahozói közül

Egyet már elszállították Csernovicba, a másikat vasárnap viszik el, a harmadik a Park szanatóriumban fekszik

Cluj-Kolozsvár, június 16. (Az Uj Ke- let tud.) Napok óta kósza hírek keringe- nek Kolozsváron arról a legnagyobb ti- tokban folyó rendőri nyomozásról, ame- lyet az egész Középeurópát behálózó dol- lárhamisító banda kolozsvári kapcsolatai leleplezésére vezettek be. Az Uj Kelet már hetekkel ezelőtt foglalkozott a dol- lárhamisítási botrányal, mert Romániá- ban legelőbb Máramaroszigeten került nyilvánosságra. Itt Birnbaum Jakab neve körül suttogtak legelőször hamisdollár- ról, de az ügy váratlanul lezárult azzal,

hogy Birnbaum Jakabot a bukaresti rend- őrség „brigada mobilă”-ja tisztázta a vá- dak alól és helyette letartóztatta feljelen- tőit.

A hamisdollárok ügyének ez volt az első eseménye Romániában. Csak néhány hét múlva pattant ki Csernovicban egy, a máramaroszigetiehez hasonló dollárbot- rány, melynek hőseit azonnal letartóz- tatta a csernovici rendőrség. Itt azonban csak néhány százdolláros hamisítványt találtak, amelyeknek eredetéről a cserno- vici rendőrség nem sokat tudott megállá-

Select-Mozgó
Nagy sikerrel folytatja
Dolores del Rio
közkedvelt művésznő legújabb filmjének bemutatását:
Mexikó virága
exotikus film, mely Mexikó legszebb vidékein játszódik le.

pitani. Az ottani nyomozás eredményei azonban azt mutatták, hogy a csernovici letartóztatottaknak Kolozsváron és Nagy váradon voltak kapcsolataik. A kolozs- vári rendőrség meg is kezdte a nyomozást ezeknek a kapcsolatoknak megállapítására. Adatokat a hamisdollárok elhelyezőiről Csernovicból kapott a rendőrség, mely több házkutatást és három letartóztatást eszközölt Kolozsváron. Letartóztatták Eger József kereskedelmi ügy- nököt, akinek nevét a csernovici rendőrség közölte. Eger másnap Csernovicba szállították. Ezután Ernster Hermann ügy- nöknel tartották házkutatást, akinél négy darab százdolláros bankjegyet talált a rendőrség. A százdollárosokról megállapí- tották, hogy egészen tökéletes, a megté- vesztésig hű hamisítványok.

A rendőrségen Ernster bevallotta, hogy a hamis dollárokat egy kolozsvári tőzsdeügynöktől kapta, azzal a megbízás sal, hogy Csernovicba szállítsa. Eger Jó- zsefet akarta megbizni azzal, hogy a pénz Csernovicba vigye. A vallomás alap- ján a tőzsdeügynöknel is házkutatást tartottak

— **Hersch Léb Gottlieb** könyve. A hí- res szigeti „marselik”, Hersch Léb Gott- lieb művének első kötete most jelent meg. Itt olvashatjuk a Herzlrel való ta- lálkozásának leírását, Versek és adomák tarkítják a kötetet, amelynek ára 15 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

— **A borgói rabbi Aradon.** Mendel Friedländer borgói rabbi, az olasziszikai caddik veje hívei kérésére Aradra utá- zott.

FELHÍVÁS!

Mindazon iparos, aki önállóan dolgo- zik, ugymint önálló kereskedő, aki üz- letében alkalmazottal dolgoztat, nemze- tiségre való tekintet nélkül jelenjen meg f. hó 18-án délelőtt 10 órakor az ipar és kereskedelmi kamarai nagyter- mében a nagy tiltakozó gyűlésen, ame- lyen egyaránt mondjuk ki a tiltakozó szavunkat a legutóbb megjelent egye- sitett és módosított szociális biztosiási törvény, különösen 11-ik cikk ellen.

A szervezőbizottság gondoskodik fog, hogy mindazon súlyosan sértő pontok kellőképpen megmagyarázva legyenek.

A szervezőbizottság.

Püspök Fürdői
Rádiumos Iszap
és Moor fürdő
Reumátiák, ischiasák, izületi és ideggyulladások, kösz- vénység, thrombózisok meggyógyulása.
Szakorvos vezetés alatt Moor-iszap fürdő és pakolás.
Hulimfürdő, Napl- pensio 120- Lelei,
elsőrendű zene, minden este tánc, Kóser étterem is.
Kérjen prospektust: Püspökfürdő igazgatósága, Oradea mellett.

Junius 20. A sékelakció lezárása

Zsidók váltsátok meg e 3 napban még sékeleteket! Tegyétek tanulságot a zsidó jövő mellett!

HÁROM „GYŐZELEM“

Ugyanazon huszonnégy órában történt. Különös dolgok, amikből Poe, vagy Meyrink bizonyára írt volna valami misztikus históriát. Az újságíró azonban csak lejegyzi és a futó impressziók szerény virágaival ékesítve tálalja őket az olvasó elé.

1. Jött a hír, hogy Schmeling világ bajnok, aki szegény, a legutóbbi boxversenyen alólmoradt. Németországba utazott. Kézfogóra, Nem kampókeresztes barátainak kézfogására. Erről lecsusztott a newyorki porondon. Hanem hogy eljegyezze Anny Ondrát, a filmnek ezt a jeles komikáját. A művész ezzel is bohózatot játszott el, mert amikor odaigért a sampiónnak, biztosra vette, hogy győzni fog. Baerrel mérkőzött, egy kanadai zsidóval. Bizonyos, hogy már csak nemzeti becsületből sem engedi leteríteni magát!

Valahol azonban hiba történt. Vagy a nemzeti felbuzdulás, vagy a tréning, vagy a lélekjelenlét körül. Tény, hogy Schmeling homlokáról a világbajnokság babérja lekerült. Győzött a zsidó.

Ha tehát Anny Ondra mégis Schmeling lesz, akkor ezt már csak nemzeti becsületből teszi.

2. Akkor este bohémek kuglipartira invitáltak. Tizen voltunk, Fele zsidó, fele árja. Csoportmérkőzést rendeztünk ezzel a beosztással és abban a biztos tudatban, hogy az árjak (közöttük súlyos kuglitékintélyek) lehengerelnek. Eredmény? 3:1 a zsidók javára.

Mondhatom, nagy érzés. Megszokott éjjeli sétámat kinyújtottam egy órával, hogy ébren élvezzem önmagamot, aki egy alkalommal kilenc közül nyolc fababut teríttem le zsinórlövessel, mantiner nélkül, „trambulín“ érintésével. Társaim irigykedő-ujjongó kézzorításainak melegét éreztem a hűvös éjszakában.

3. Hazajövök és asztalomon egy levél. Egy pesti barátom nemzeti dicsőséget közöl velem: Versenybeli dicsőséget. Barátságban van, talán rokonságban Gál Juliával, a magyar szépségverseny ideai győztesével. (Aki, most megsugom: zsidó leány. Apja tisztas müköszörüs.)

Kicsi pech történt vele. Madridban az európai miss-választáson a spanyol szépséggel szemben egy orrösszel lemaradt. De a szépség királynője ugyanazon a napon egy másik versenyben győztes lett. Olvassuk, mit írt a barátom:

„Történt ugyanis Madridban, hogy a kislány kezét a választás napján megkérte James Withney, az amerikai telefon király. De kikötése az volt, hogy a választáson nem vehet részt. Gál Julika ebbe a kikötésbe nem ment bele. Különben is kijelentette, hogy nem igen szeretne külföldi emberhez feleségül menni. Ha csak egy mód van rá, magyar ember hitvese szeretne lenni. (Értsd: zsidó emberé. A szerk.) A választás után, amikor kicsit szontyolódottan ült a madridi Ritz hotel éttermében, egy nyulánk, elegáns, frakkos ur állott elébe és táncra kérte. Ebben a pillanatban Gál Juliskának fogalma sem volt arról, kivel táncol, ki az illető, angol, francia, vagy amerikai. Csak a tánc után, amikor helyére kisérte, tudta meg, hogy magyar emberrel táncolt. Ez az ur ugyanis a legutóbbi magyar nyelven közönte meg a táncot. Be is mutatkozott. Klein Józsefnek mondotta magát. Buenos Airesből jött ahol az Avenida de Mayon hatalmas sajtó és vajgyár telepe van. És megkérte a kezét.

A miss elmosolyogta magát és hogy éppen kosarat ne adjon, azt mondotta: „Majd, ha egyszer Pestre jön, beszélünk a dolgról.“

Viceesenki tünt fel előtte, hogy egy napon belül két kérés is jelentkezik. Egy eseménnyel után a múlt hét péntekjén a Miss megérkezett Budapestre és már egyik kérésére sem gondolt, amikor hét-főn délben egy hatalmas virágkosár érkezett a leány szüleinek lakására, mellékelve egy névjegy, ahol José Klein Buenos Aires közli, hogy ígéretét realizálándó délután négy órakor tiszteletét teszi. Pontosan négy órakor beállított Klein József, aki röviden megismételte Madridban hangoztatott kérelmét. Megkérte a kis Gál Julikát. Le is tett nyomban egy 30 ezer pengőről szóló takarékkönyvet és másik 10 ezer pengőt, hogy Gál Juliska tanuljon meg a következő öt hónapban valamit franciául és spanyolul.

A szülők még aznap egyik nagy budapesti bank összeköttetése útján informálódttak José Kleinről, az információ dús-gazdag embernek jelzi, ő maga egyébként Erdélybe való, rokonsága is ott van, édes

apjának pedig a Szilágyságban még ma is szép birtoka van. Keddre Gál Julia már ki is mondta a boldogító igent, a völgyény pedig — miután még egy gyönyörű nyolc karátos gyűrűvel lepte meg menyasszonyát — felült a budapest—ams terdami repülőgépre, hogy hazautazzék Buenos Airesbe. Esküvő karácsonykor lesz.“

Eddig a levél. Képzhetik, milyen örömmel tettem le a levelet. Megint egy zsidó győzött. Ezuttal az angol ellen. Holott csak sajtó és vajgyára van Buenos Airesben, míg az angolnak telefontára az Egyesült Államok több városában.

Önök tudják azonban a közmondásból, hogy zsidó öröm soha nem lehet teljes. Reggel felveszem az újságot és mit olvasok?

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A jövő hét eseménye: A marathoni futó a Szinkörben

Sport, napfény, szerelem, küzdelem — ez a meseje a Marathoni futónak, ennek a sportfilmnek, amelyhez fogható arányú és amelyhez hasonlóan izgalmasat még nem készítették. Egész sor sztár játszik a Marathoni futóban: Brigitte Helm, Ursula Grabley, Trude von Molo, Hans Brausewetter, Viktor de Kova és a névtelen sztárok egész tömege: az atléták, kínai és japán futók és azok, akik a film felvételeinél közreműködtek.

A film meseje egyszerű és éppen ezért ellenállhatatlanul érdekes: Brigitte Helm műugróbajnoknő játszik, akit ketten szeretnek, két fiatal sportember, akik a marathoni futás olimpiai bajnokságára treníroznak: Brausewetter és Viktor de Kova. A verseny előtti tréning lázas levegőjében szövődik ez a szerelmi regény, amely ezer komplikáción keresztül vezet a hepi endhez.

Olyan ennek a filmnek a tempója, mint a legizgalmasabb detektívregényé, felvételei, mint egy olimpiai riportfilmnek, zenéje, mint egy operettlágereké. Olyan film a Marathoni futó, amely nemcsak minden sportember, hanem mindenki meg fog nézni, aki másfélóra élvezetet meg akar szerezni magának.

SZINKÖR-MOZGÓ MŰSORA
Szombaton: A magyar rapszódia. Minden idők legszebb filmje, teljesen új kópia. A főszerepekben: Dita Parlo és Willy Fritsch.

Jön: A marathoni futó. Világláger. A sport, a napfény, az ifjúság filmje. A főszerepekben: Brigitte Helm.

SELECT-MOZGÓ MŰSORA
Szombat 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Maxikó virága. Romantikus szerelmi dráma, főszerepekben: Dolores del Rio.

URANIA-MOZGÓ MŰSORA
Szombat 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Zsiványok a fedélzeten. Izgalmas kalanddráma, főszerepekben: Thomas Meighan, Charlotte Greenwood.

Cipészvél.
- És tegyék rái Palma sarkok?
- Természetesen!
Hisz mindenki ragarkodik a Palmához.

A szilágysomlyói bankok Gál Juliának ezt a táviratot küldték:
„Délamerikai milliomas völgyényében ráismertünk a három év előtt innen megszokott sokszoros váltóhamisítóra. Kérjük személyazonosságát velünk közölni. Szilágysomlyói károsult bankok.“

Szegény kis zsidó szépségkirálynő! Szavamra szívesen lemondtam volna a magam kugli-dicsőségéről és bizonyára Baer társaméról is, csak ez a kellemetlenség ne jött volna! (sz. i.)

OPERA MOZGÓ:

Csütörtöki kezdettel:
Ejféli szerenád. Jan Kiepura, a tenoristák királya és Schneider Magda. Rendes helyárak.

Jön: Az idegen. Dumas regénye. Gerda Maurus-sal.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, június 17.

Bukarest, 19.20: Grammofón. 20: Négyes. 20.45: Rádiózenekar. 22: Könyvi zene.

Budapest, 6.45: Torna. Utána grammofónhangv. 9.45: Hírek. 10: Felolvasás. Közben grammofón. 7.05: Katonazene. 12.30: Hírek. 1.15: Pontos időjelzés. Időjárás. 1.30: Cigányzene. 2.45: Hírek. 4: A Magyar Cserkészszövetség előadása. 4.10: Meseóra. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. 5: A Balaton sportja. 5.30: Enekkar. 6.10: Amaörposta. 6.30: Jazz számok zongorán. 7.15: Kóstoló. Egyfelvonások. 9.15: Az Operaház tagjaitól alakult zenekar hangv. Közben 10: Pontos időjelzés, időjárás. — 11: Arab nyelvű előadás. Majd cigányzene.

Bécs, 19: Szólisták hangv. 20: Katonazene. 22: Zenekari hangv.

Berlin, 22: Táncczene.

Breslau, 18.30: Grammofón.

München, 23: Stájer enekkar.

Varsó, 17.15: Grammofón. 18.35: Kamarazene. 21.30: Chopin hangv.

Milánó, 20: Grammofón. 20.45: Operett.

Róma, 20.45: Egy és kétfelvonásos operák.

Brünn, 19.25: Katonazene.

Belgrád, 15: Grammofón. 19: Népdalok

22.30: Cigányzene.

Ljubljana, 20.30: Dalegylet hangv.

NYILTTÉR*)

Alólirott kijelentem, hogy az Országos Zsidó Párt ifjúsági tagozata ellenzéki csoportja nevében kiadott rópepudulát tudtom és beleegyezésem nélkül adták ki és annak szövegével nem azonosítom magam.

Cluj, 1933 június 11.

Ernster Béla

(E rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

יהודים!! אכטעט לעגט געוויכט אויך
כשרות פערלעסליכקייט
קויפט נור דאס פאן פערלעסליכען
יודישען פאבריקאנטען ערצייגט
"OLIVUM" שפייזעעהל
קנה מיד אמת יך כתוב

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apró hirdetés 20 lej. Aláírtkeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levelet csak úgy továbbítunk, ha portobélyeg mellékelve van.

Csipkebevarrás, függöny, ágyterítő, párnák montirozása, kelengyék készítése Wesselényi M, ucca 3. Weissmann R. — Ugyanott kézzelvarrott kesztyűk készítése és tanítása.

Jégszekerények a készítőnél: Grünvald Jakab fémpipari üzemeiben C. Decebal 23. Készít: bádog és tömegcikkek.

Μűtejtő, készítve a retgei főrabbi felügyelete alatt, alkalmas mindennemű sajt készítéséhez. Kapható Legmann Mór Re-teag, jud, Somes.

Jókarban levő szappanhűtőt megvétel-re keresek. Berger szappangyár. Szatmár.

Héber tanfolyam nyílik kezdők és haladók számára. Jelentkezni Samuel Jenőnél, Ötvös uccai zsidó iskolában délelőtt 5-7-ig.

Nyaralásra nagyon alkalmas, szép kertes lakás Erzsébet ut elején július-augusztus hónapokra kiadó.

Központban jól bevezetett kóser étterem elutazás miatt szonnal átadó. Értekezni: „Tricom“nál, Reg. Ferdinand 19.

Két zsidó fiatalember különbejárati szobában teljes ellátást kaphat, személynként 1500 lejért. Grossmannál, Reg. Ferdinand 13.

Megnyílt a „Familia“ kóser vegetárius étterem. Unió ucca 10., hátul az udvarban Kitiűnő változatos konyha, izletes ételek. Vezető: Schwartz Ignác.

Nőtlen fogtechnikust 35-40 év körül jó munkaeót keres társnak nagy vidékkel rendelkező fogorvosnő. Ajánlatokat: Abrahámné, Arad, Piata Avram Jancu 9.

Tüchtige Seugling und Kinderbesorgerin mit Jahreszeugnisse wird auf Badeort zu jüdischer Familie gesucht. Offerte Rudolf Mosse, Arad.

Butorozott szoba kiadó, Rudolf u. 11.

Eladó négy darab egyenként 1000 négyzetméter területű házhely az Alsóköves-pádon, str. Artelor és mellékeuceájában. Értekezhetni az Opera főpénztáránál 12 óratól fél kettőig.

Keresek azonnalra, esetleg július 1-re 1 vagy 2 szoba fürdőszobás lakást, lehetőleg centrumban, vagy annak közelében. Cim a kiadóban.

Montirozás, előnyomás, tervezés, csipke bevarrást és minden iparművészeti munkát előnyös árral vállal. Bernáth, str. Chinez (Kinizsi Pál) No. 2a. Kone-ház (Óvár) emelet.

Nincs kedve nevetni! Majd lesz! 8 lej ezentul hetenként az

Ojság

és örül ennek a zsidóság és jószág. Előfizetni 1/4 évre 100 lejért lehet a Pallasz lapterjesztőnél Cluj.

Párizsban késő pazar berendezésrel. Vasárnap d. e. lopja Európát

Macdonald a londoni ünnep

LONDON, június 17. Nyílt meg Londonban a kiállítás. A kiállítás gyűlés a zsidó élet színterén.

A kiállítás műtárgyainak a zsidó élet színterén.

Nagy örömmel részvehetek a kiállításban, hogy nagyszerű műtárgyakat a palatán amilyen a palatán.

— En voltan azt a munkát, letet, amely ott kat nagy munka a heggyén s hajdan orvosok letektuelek a londoni börszén zsidó kereskedő önmagát. Holt let. Ez nem zsett. A boldog magára eszmél.

— En megvagy jöhet bárm, jölyen vihar: a tithatja, a ker jöhet egy krac ma Londonban öggyeleg, jöhet a heti a biztos társzokat, ezek embereket nem sem onnan.

— En láttam ket s meghaló század bajnokok valahogy b szó fizikai érté alatt van s ök.

— Sok támaszista részben nyos mértékben nagy lendülete szerre akarják nálni, úgy azt tük. Higyjétek, tendők milva megfogjátok er Az angol politikok magatokat. kozatos s alapom akartok lo rajtatók mulikszert, nem lehet rosszat követel Macdonald b sel fogadta a a Utána Lord R aki ugyanesak, tás értékét s m rá Palesztina h angol-zsidó kerlyítésének szüke

— Németszazsai Londonban német transz Londonból jelen hosszulejárati lezők delegátus a németország ügyében. Határo közlést.

— Eljegyzés. gyezte Heen Fen lön értesítés hel

— I. P. Morr után üdülni me A Corsair J. P. lnyi kikötőben b fusson a nyílt t lóutra készül. m gálat izgalmai sz pihenőre van szü

HIREK

Royal Mozgó

Ma, szombaton:
A császárnő ibolyái
(Violettes imperiales)

Párizsban készült, francián beszélt és pazar berendezésű film. Raquel Mellerrel. Francia produkció. Vasárnap d. e. 11-kor matiné: Jonny ellopja Európát, 10, 15 lejes helyárak.

Macdonald nagy beszéde a londoni Palesztina-kiállítás ünnepélyes megnyitóján

LONDON, június 16. A napokban nyílt meg Londonban a palesztinai kiállítás. A kiállítás előtt hatalmas megnyitói gyűlés volt, amelyen az angol és a zsidó élet számos reprezentánsa vett részt.

A kiállítást Macdonald, Anglia miniszterelnöke nyitotta meg az alábbi beszéddel:

Nagy örömmel szolgál az, hogy résztvehetek ezen a megnyitón. Boldog vagyok, hogy jelen lehetek egy ilyen nagyszerű műnek a bemutatásán, mint amilyen a palesztinai mű.

— En voltam palesztinában s láttam azt a munkát, azt a hatalmas életlendületet, amely ott van s amely ott a zsidókat nagy munkára fűti. Jártam a Gilyvoa heggyén s láttam parasztokat, akik hajdan orvosok, ügyvédek s egyéb intellektuelek voltak. Most parasztok. A londoni börzeügynökök, a sokat csufolt zsidó kereskedőszellem ott megcáfolta önmagát. Hallottak ilyet?! Ez nem igaz. Ez nem nyereségvágyból keletkezett. A bolygó zsidó megelégedése s önmagára eszmélése volt ez. A cionizmus.

— En megvagyok róla győződve, hogy jöhet bármi, jöhet nyugat felől bármilyen vihar: a börzeügynököket elpusztíthatja, a kereskedőt tönkretérheti: jöhet egy krach s a bankdirektor, aki ma Londonban sétál, holnap Párizsban ögyeleg, jöhet egy nagy vihar s elsöpítheti a biztos talajukat, de ezeket a parasztokat, ezeket a zsidó földbe dőtt embereket nem mozdíthatja el semmi sem onnan.

— En láttam künn ezeket az embereket s meghatók előttük. A huszadik század bajnokai ők. Ott ezek az emberek valahogy biztosabban állnak is. A szó fizikai értelmében: a talaj lábuk alatt van s ők nem imbolyognak.

— Sok támadás hangzott el ellenük, cionista részről. Azonban: ha mi bizonyos mértékben nem értjük meg ezt a nagy lendületet, amivel a zsidók egyszerre akarják történelmüket visszacsúszni, úgy azt nem rosszindulattól tesszük. Hígyjétek el nekem, ha majd esztendőnk múlva találkozunk, valahol, még megfogjátok érteni, a mi helyzetünket. Az angol politikát, Ti most szakítottátok magatokat. Eddig ti voltatok a fokozatos s alapos építés emebrei, most nem akartok lassan menni. Igaz, nem rajtatok múlik, amde pillanatnyi rossz-szert, nem lehet egy örök életre szóló rosszat követelni...

— Macdonald beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a gyűlés résztvevő tömege. Utána Lord Reading tartott beszédet, aki ugyancsak, kihangsúlyozta a kiállítás értékét s meleg szavakkal mutatott rá Palesztina hatalmas fejlődésére s az angol-zsidó kereskedelmi viszony kimélyítésének szükségességére.

— Németország hitelezőinek delegátusai Londonban értekezletet tartottak a német transzfermoratórium ügyében. Londonból jelentik: Ma a németországi hosszulejárati hitelekben érdekelt hitelezők delegátusai, tartottak értekezletet a németországi transzfermoratórium ügyében. Határozatról még nem adtak ki közlést.

— Eljegyzés. Blatt Nusit Ilosva eljegyezte Heen Ferenc Nasaud. Minden külön értesítés helyett.

— I. P. Morgan a panama izgalmak után üdülni megy. Newyorból jelentik: A Corsair J. P. Morgan jachtja a brooklyn kikötőben készen áll arra, hogy kifusson a nyílt tengerre, aki nyári üdülnőtra készül, mert a washingtoni vizsgálat izgalmai következtében hosszabb pihenőre van szüksége.

— Helyreigazítás. Egyi legutóbbi számunkban jelentettük, hogy Bukarestben váratlanul meghalt Bréger József, a bukaresti zsidó közéletben jól ismert és népszerű cionista. Közlésünk alkalmával sajnálatos sajtóhiba folytán az elhunyt Bréger József neve helyett fiának, dr. Bréger Samunak neve jelent meg. A sajnálatos tévedést azzal igazítjuk helyre, hogy részvétünk kifejezése mellett biztosítjuk dr. Bréger Samut: hosszú életű lesz, mert halálhírét közölték.

— Orvosi hír. Dr. Izrael Lipót bel- és gyermekgyógyász tanulmányutjáról vizsgálva a rendelkezéseit Alba-Iulián ujjára megkezdte.

— Uj teherszállítási vasuti tarifa lép életbe Magyarországon. Budapestről jelentik: A magyar kormány az az intenciója, hogy új vasuti tarifa lépjen életbe július elsején a teherszállításban. A tanácskozások folynak. A vasut részéről — hír szerint — csak abban az esetben hajlandók belemenni egyes tételek mérséklésébe, ha valamely ellentétben kompenzációt kapnak. Tehát nem tarifamérséklés, hanem kiegyenlítés fog bekövetkezni. A vasut a jövőhét folyamán fogja új tarifájának javaslatát a kormány elé terjeszteni.

— Eljegyzés. Szabó Ella és Kasztaier Ernő jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Élénkülés a francia iparban. Párizsból jelentik: Az iparban tovább tart az élénkülés. A munkanélküliek száma hétről-hétre csökken. Az ipari termékek indexszáma lassu, de fokozatos emelkedést mutat.

— Emelik a gyümölcs és zöldségtermékek vámtételeit Franciaországban. Párizsból jelentik: A szenátus földművelésügyi bizottsága javaslatot terjesztett elő a gyümölcs- és zöldségtermékek vámtételeinek emelésére és a behozatali kontingensek megszigorítására. tekintettel arra, hogy védelemben akarják részesíteni a francia termelőket a külföldről olcsón beözönlő termékekkel szemben.

— Fegyverraktárt találtak egy német község temetőjében. Berlinből jelentik: Halle mellett egyik község temetőjében a sírok között a föld mélyén fegyverraktárt találtak, amelyben két gépfegyver és számos fegyver volt elrejtve.

— Értesítés. A Ferdinánd uti zsidó elemi iskola által létesített stánai gyermek nyaralótelepen július hónapra még négy hely betöltetlen. Jelentkezéseket folyó hó 19-ig elfogad az iskola igazgatója, a hol a feltételek is megtudhatók. Igazgatóság.

— A kolozsvári zsidó iparosok vigalmai bizottsága, tisztelettel meghívja t. vendégeit, valamint az egyesület tagjait és családjaikat, folyó hó 20-án kedden este 9 órai kezdettel a Regál kávéház nagy külön termében tartandó fagyalt estjére. Mivel ezen nagyszabású szórakozó estély bevételre az aggenház fenntartására fordítanak, kérjük az igen tisztelt nagy közönséget, ugyszintén a pártoló tagokat, hogy minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek. A hölgybizottság.

— A legújabb nagy lexikon 108 lej. A legutóbbi adatokkal kiegészített és kibővített Genius lexikon 1933 megjelent. 1712 hasáb, 800 képpel, 32 műmelléklettel. A vaskos kötet remek nyersvászonzótkésben 108 lej a Lepage könyvkereskedésben Cluj Kolozsvár. Küldje be és frankó kapja, vagy utánvételt portóval.

— Ismeretlen tettesek a Semmeringen elvágják a bécs-milanoi táviró kábelt. Bécsből jelentik: Ismeretlen tettesek a Semmeringen Steinhaus közelében kisták és elvágják a Bécs-Klagenfurt-Villach-Milano távirókábelt. A táviratok most rádió útján lesznek továbbítva Dél felé.

Élvezet-e egy csunya férfivel sétálni? Igen! ha elég okos, hogy finom

„Vita” bonbonokati

Az egy élvezet!

Amerre jártok, amerre keltek, mindenütt csak „Vita”-t egyetek!

Csodásan frissítő és tápláló!

„Kandia”-gyártmány Timisoara.

— Leszerelünk! Washingtonból jelentik: Swanson amerikai tengerészeti államtitkár kijelentette, hogy az admirális 32 hadihajót fog megépíttetni a következő három év folyamán, összesen 238 millió dollár értékben.

— Eljegyzés. Roth Erzsike Tamásfalva és Markovits Dezső Szilágyeseh jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— Egymillió aláírással ellátott felhívást nyújt be a newyorki Böné-Brit páholy Roosevelthez, hogy interveniáljon a német zsidók érdekében. Newyorkból jelentik: A newyorki Böné-Brit páholy vezetősége egymillió aláírás gyűjtését határozta el, melyet Rooseveltnek nyújtanának át, azzal a kérelemmel, hogy Roosevelt interveniáljon a Népszövetség-nél a németországi zsidók érdekében. A felhívás hivatkozik különböző ilyen intervencióra, melyek mind sikerrel jártak.

— Bécsben felgyújtottak egy nyilvános telefonállomást. Bécsből jelentik: A negyedik kerületben ismeretlen tettesek felgyújtottak egy nyilvános telefonállomást és egy újságárusító bódét. Mindkét tüzet sikerült gyorsan eloltani.

Primăria Municipiului Cluj.
Nr. 12735—1933.

PUBLICATIUNE

Președintele Comisiunei Interimare a Municipiului Cluj, @ducem la cunoștință generală că, în conformitate cu legea pentru modificarea art. 67 din legea pentru dobândirea și pierderea naționalității române, apărută în Monitorul Oficial cu No. 119 din 2. Jun. 1928, și din nou modificată și publicată în Monitorul Oficial No. 244 din 18 Oct. 1932, ultimul termen pentru constatarea și înscrierea ulterioară în registrele de naționalitate, expiră la 1. Sept. 1933.

Ca urmare se invită toți aceia, cari din care-care motive au fost omisiți din listele de naționalitate, să-și inainteze în termenul de mai sus, cererea prevăzută cu actele justificative mai jos notate:

- 1) Certificat de mașter sau căsătorie, că la 1. XII. 1918 au avut apartinerea comună în vre-o comună din Ardeal și Bucovina, sau la 9. Apr. 1918 domiciliul administrativ în vre-o comună din Bararabia.
- 2) Certificat că la 1924 luna Mai până în Iulie a fost absent din locul de apartinere.
- 3) Certificat că nu a fost repatriat și nu a optat la altă naționalitate străină.
- 4) Certificat că nu a fost respins de organele prevăzute la art. 19 și 20 din regulamentul legii de naționalitate.
- 5) Certificat că nu a fost respins de organele prevăzute la art. 19 și 20 din regulamentul legii de naționalitate.

Toți aceia, cari în termenul prevăzut năsi vor face formele legale sau, nu vor îndeplini condițiunile recerute de lege, vor fi respinsi, cu drept de apel la Tribunal în 40 de zile libere și de recurs la Casație în termen de 20 zile libere dela pronunțarea Tribunalului.

Cei rămași respinsi în mod definitiv, nu vor mai putea cere constatarea sau recunoașterea naționalității române pe cale administrativă, decât prin naturalizarea, conform art. 7 și consec. din legea suscitată.

Cererile timbrate se vor înainta la registratura acestui Municipiu.
Cluj, la 31 Maiu 1933.

NAPRÓL NAPRA

A női egyéni tör Európabajnokságát Budapesten az angol Neligan nyerte 6 győzelemmel. Második lett Bogáti-Bogen Erna 5 győzelemmel, 25 kapott tussal, harmadik a dán With 5 győzelemmel, 26 kapott tussal, negyedik a dán Olsen 5 győzelemmel, 27 kapott tussal, ötödik Elek Ilona 4 győzelemmel, hatodik Elek Margit, hetedik Dany Margit, nyolcadik az olasz Cerami, kilencedik az angol Guinness.

Jannings a jövő szezonra hosszabb vendégszereplése szerződött a bécsi Volkstheaterhez. Fel fog lépni többek között Forzano új történelmi drámájában, a Nagy Péter cárban és Strindberg Wittembergi csalóányában, amelyet Bécsben még nem játszottak.

A párizsi Porte-St. Martin színházban bécsi opereti-társulat fog szerepelni Három a kislány c. operettben. Schubert szerepét Richard Tauber énekl, aki már Párizsban tartózkodik.

Shimmy paszta

Francia terpentines cipőkrém, Satu-Mare, Str. Aureliana No. 1.

Vasárnap a svájci rádióállomások esti műsorának egy részét 91 amerikai és kanadai, valamint egy hawaii rádióállomás is átveszi s közvetíti hallgatóinak.

A Francia Országos Könyvtár kiállítást rendez abból a nagyértékű kéziratgyűjteményből, amelyet Henry Rotschild báró adományozott az intézménynek. A következő híres személyiségek kézíratai láthatók a kiállításon: Rousseau, Victor Hugo, Mme Sévigné, Lamartine, Maria Stuart, Luther, Kálvin, V. Károly spanyol király, Marie Antoinette Medici Katalin, stb.

— Schleicher tábornok Svájcba menekült? Bernből jelentik: A világsajtóban hírek jelentek meg arról, hogy Schleicher tábornok volt birodalmi kancellár Svájcba menekült. A svájci távirati iroda ezt a hírt megcáfolta.

BASC BERETET

közismert külföldi legjobb gyártmányt csak

viszont-eladóknak

divatszínekben azonnali szállításra ajánlunk. Kivánságra árajánlattal szolgálunk. Nagyobb városokban képviselőket keresünk lerakatok létesítésére óvadékkal

„Primafir”
Cluj, Cal. Victoriei 34.

Szinkör Mozgó

Szombaton 3, 5, 7 és 9-kor, vasárnap d. e. 11-kor:

A magyar rapszódia

Willy Fritsch, Dita Parlo, Lil Dagover.

Szinkör Mozgó

Élőzenekisérettel!

UJ KELET *Legújabb hírek*

Páratlan rablás a vonaton

Oradea-Nagyvárad, június 16. Kellemetlen utikalandóban volt része Tican Joan bukaresti kereskedőnek, aki Nagyváradról a fővárosba utazott.

Csucsá közelében egy „ellenőr” lépett az egyedül ülő kereskedő fülkéjébe s a jegyet kérte. Tican a zsebébe nyúlt, ekkor azonban az ellenőr hirtelen hozzáugrott s egy kloroformmal átitatott zsebkendőt tartott a kereskedő orra alá, aki azonnal elkábult.

Tican csak Hunyad tájékán tért ma-

gához. Ösztönösen zsebéhez kapott s megállapította, hogy 75 ezer lejt tartalmazó pénztárcája hiányzik. Amikor tüzetesebben körülnézett a fülkében, megállapította, hogy a rabló bőröndjét is magával vitte.

A kereskedő jelentést tett az esetről s a rablóról pontos személyleírást adott. A rendőrség megindította a nyomozást, a kloroformos „ellenőr” után, aki a jelek szerint Nagyváradra szökött.

Országszerte árvízveszedelem fenyeget a hetek óta tartó esőzések miatt

Bucuresti-Bukarest, június 16. (Az Uj Kelet tud.) A hetek óta szünni nem akaró esőzések, mint várható volt, országszerte áradásokat idéztek elő. Galac és Barlad között az áradás elmosta a töltést, a vonatnak vissza kellett térnie Lascar Catarciu állomásra. A víztömeg elöntötte a síneket és teljesen átvágta a töltést, úgy, hogy a forgalom lebonyolítása rendkívül nehéz. Barlas és Basarabiasca állomások között a forgalmat átszállással bonyolítják le.

Erdély különböző pontjain is veszedelmes áradásokat idéztek elő a vizek fel-

duzzadása. Dés és Szamosujvár között a forgalmat átszállással bonyolítják le. Désen egész uccasorok viz alatt állanak. Szamosujváron nem kisebb az árvízveszedelem, a hatóságok nagy erőfeszítéseket tesznek a veszély elhárítására. Kolozsváron a Nádas patak kiöntött és néhány házba behatolt. A Nádasnak a Szamosba való beömlésénél veszedelmes méreteket öltött a magas állású víztömeg. Amennyiben az esőzések tovább tartanak, könnyen megismétlődhetnek a múltévi veszedelmes árvizek, amelyek egész Erdélyt végigpusztították.

Fegyelmi büntetések a pénzügyi és földművelésügyi minisztériumokban

Bucuresti-Bukarest, június 16. (Az Uj Kelet tud.) A pénzügyminisztérium az országban tartott sorozatos inspekciók után bevezette a vizsgálatot a gondatlansággal és lelkiismeretlenséggel vádolt tisztviselők ellen. Elsőnek a bukaresti I. kerületi adóhivatal vették elő, ahol több büntetést alkalmaztak, egyes tisztviselőket áthelyeztek, többeket súlyos pénzbüntetéssel sújtottak, néhányat pedig megdorgáltak. Ezután sor került az ország többi adóhivatalaira is, ahol az inspekciók során rendellenességeket találtak. A

pénzügyminisztérium egyelőre fegyelmi uton torolja meg a mulasztásokat és csak visszaesés esetén folyamodik a bünygi eljáráshoz.

Itt említjük meg, hogy Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter is visszaéléseknek jött nyomára egyes telekkönyvi hivataloknál. A minisztérium most erélyes leiratban utasította az egyes telekkönyvek tisztviselőit, hogy amennyiben törvényben leintervenőket figyelembe vesznek, úgy súlyosan meg fogják őket büntetni.

Gyűlést tart a nemzeti parasztpárt „legparasztibb” csoportja

Mihalache visszatérését követelik

Bucuresti-Bukarest, június 16. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton Piatra Neamtban a moldovai nemzeti parasztpárti tagozatnak az a csoportja, amely a Secera című mezőgazdasági hetilap köré csoportosul, gyűlés hívott össze. Ez a csoport a parasztpárt program megvalósításáért küzd. A csoport az összehívott gyűlésre a képviselőkön kívül a moldovai prefektusokat, a bel-, közlekedés-, földművelésügyi minisztériumokat is meghívta.

Az Aderverul szerint ez az a frakció, mely állhatatosan követeli Mihalachenak az országba való visszatérését és az aktív politikai életbe való bevonását. Azt állítják, hogy azok, akik most a párt életét irányítják, eltávolodtak a parasztpárti ideológiától és olyan politikát folytatnak, mely a Tache Ionescuéra emlékeztet. Gel-

medgeanának a pénzügyminisztériumhoz való kinevezése, mely Ernest Ene utját vágta el, még megnehezítette az atmoszférát. Epenézért a fővárosban érdeklődésel várják az események lefolyását.

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor

Palesztina-meeting

a Corso-mozgóban. Beszélni fognak:

Dr. Fischer József, dr. Marton Ernő, Jámber Ferenc, dr. Weisz Fülöp, Nimberger Ernő, Kertész Mártonné — az épülő Palesztináról. Vendégeket szívesen látunk.

Két és félevesi fegyházra ítélték a munkaalakomteremtési főbiztost

Berlin, június 16. Dr. Gerecke volt miniszter, a munkaalakomteremtés volt birodalmi főbiztosa, bűnperében a bíróság ma hirdetett ítéletet. A volt főbiztost folytatólagosan elkövetett hülen kezelés vétsége miatt két és félevesi fogházbüntetésre és ötezer márká pénzbüntetésre ítélték. Az ítélt és védője fellebbeztek az ítélet ellen, Gerecke dr. fellebbezésének elintézéséig továbbra is fogságban marad.

és ötezer márká pénzbüntetésre ítélték. Az ítélt és védője fellebbeztek az ítélet ellen, Gerecke dr. fellebbezésének elintézéséig továbbra is fogságban marad.

Csak ötvenszázalékos előzetes fizetés esetén hajlandók szállítani a hadseregnek a kötött-szövött gyárak

Bucuresti-Bukarest, június 16. (Az Uj Kelet tud.) A fővárosban élénken kommentálják, hogy a hadsereg legújabb árlejtésén nem sikerült megállapodásra jutni a szállítók és a hadvezetőség között. A hadsereg gyapot és kötött-szövött szűk ségekre hirdetett árlejtést és erre ötven szállító jelentkezett. Ezek azonban nem tettek ajánlatot a hadseregnek, hanem memorandumot nyújtottak be, amelyben közölték, hogy nem tudnak továbbra

is hitelezni a hadseregnek.

A szállítók csak abban az egy esetben hajlandók a szükséges árumennyiséget átadni a hadseregnek, amennyiben az árú felét áelőntő kifizetik. A gyáripari körökben is nagy feltűnést keltett határozat után a hadvezetőség pénzügyi tanácsa megbeszélést folytat, hogyan lehet a hitelezni nem akaró szállítók részére előleget folyósítani.

Madgearu lett a mezőgazdasági államok blokkjának állandó bizottsági elnöke

Egy hét múlva hazajön a pénzügyminiszter

Bucuresti-Bukarest, június 16. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti agrárkonferencia elnökévé, mint ismeretes, Madgearu választották meg, akinek mandátuma van az agrárkonferencián résztvevő államok részéről arra is, hogy a londoni konferencián egységes álláspontjaikkban őket képviselje. A mezőgazdasági államok állandó bizottsága megalakult és ennek elnöke is Madgearu lett, aki mellé társelnökké

Adam Rose lengyel földművelésügyi minisztert delegálták. Az állandó bizottság készíti elő a blokk széleskörű tevékenységét, mely oda irányul, hogy egységesen képviselje az agrárállamokat.

Egyidejű jelentés szerint Madgearu még egy hétig marad Londonban és csak aztán jön vissza az országba. Ezzel szemben Mihalache anélkül, hogy Genfben ki szállana, egyenesen hazajön.

Az emigrált Jakob Wassermann előadást tartott a német zsidóság „hazatéréséről”

Prága, június 16. Jacob Wassermann, a világhírű zsidó író, akinek menekülnie kellett Németországból, május 30-án Prágában nagy és intelligens közönség előtt előadást tartott ezen a címen: „Külső és belső életvonalam”. A nagy regényíró ezuttal mélyenjáró önvalómással mutatkozott be hallgatói előtt. Az előadás folytatása annak a könyvnek, amelyben igyekszik kimutatni, hogy valaki lehet jó zsidó és egyuttal igaz német is. „Mein Weg als Jude und Deutscher”, valamikor utmutatója volt a német zsidóságnak, annak, hogy nem akart teljesen szakítani a zsidó származással, meg akart maradni „hitében”, azonban népi sajátosságai rovására át akart hasonlítani a németekhez.

Jacob Wassermann kifejtette, hogy főntartja továbbra is eddigi nézetét, de az utóbbi idők eseményei korrek-turára kényszerítik. Az asszimilációs buzgalom öszönszerien csökkent már a mai németországi zsidóságban. A zsidók ugyanis rájöttek, hogy lehetnek országuknak kitünő fiai, anélkül, hogy mohón kellene siettetniök a természet rendjét. Ő maga nemcsak saját vizsgál-talása érdekében, hanem objektíve nézve a dolgokat, nem hisz abban, hogy sokáig tartson Hitler uralma. De eddigi uralma is elég volt ahhoz, hogy felvilágosítsa és arra az útra terelje a né-

met zsidókat, amely az egyetemes emberiség mellett — hazavezet. A zsidóság-nak benső hagyományos, nagy értékei vannak, olyanok, amelyeknek eddig is és a jövőben is hasznát fogja venni a világ. A német társadalomnak ez a mostani viharzása el fog ülni és utána derűs légkörben, egy salakjától megtisztult zsidóság fogja az emberi és a német haladás ügyét szolgálni, amellyel, hogy ő maga saját népének is áldásává válik.

Az előadást tomboló siker követte.

— Halálozás. Csütörtökön este meghalt Kécskőváron Friedmann Mór malomtulajdonos. Néhány nappal ezelőtt szélütés érte a negyvennyolc éves embert, akít a leggondosabb kezelés sem tudott megmenteni az életnek. Jótékony, lelkes zsidó volt. Temetése péntek délután ment végbe általános részvét mellett az ortodox Chevra székházából.

KERTÉSZ MÁRTONNÉ ELŐADÁSA A SALOM KLUBBAN. Kedd délután 5 órakor Kertész Mártonné tart beszámolót palesztinai útjáról a Salom Klubban a kolozsvári Wizo teadélutánja keretében. Vendégeket és érdeklődőket szívesen lát a Wizo vezetősége.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása. Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 8-71.

Taxa post-plátte in n. No. 224.713-

da Baron I. Telefon: 9. Havonta 11. évre 600. ca. földre: Ha. félévre 6. e. delések dij. KELET. ssidóság ep. keink után. rás megjelt.

Az osztr

Az osztrák türelem végben.

A demokriának eleget hívást és füzeti szocial hitte, hogy.

Csak terlett eme p.

Örülteket szurd felad sere vállalk.

Megrögzőtadni még h.

Első pillarról, hogy meztetéseit szemben fe zonyulni.

Az osztrák akarta mer kultura szá köztársaság örültek és az ultima folyamodja.

Feloszlat lista pártot löket olyan teüenné te ehhez a tá.

Ezekben csak egyet tudnillik.

Sokkal h. az a meserák kormat.

Mindazá rációja el mutatasul tikus” ko hogyan k nokkal sz.

A két

Végre s határain, korbácsa röleg nyi.

Vilmos a békebe és szellem z a fell mint a p.

Ez a télyének mig a „I végső ka séges” ne.

Akkor, elérkezte marcona kött orsz kéjlaakát.

Hitler nevezetes listának” származá bár vará szánál is.

Hason mézetes lidaritás lerne k számára.

Es az eseri me lö eszkü dett: a militaris.

Hogy Hitler — a néme olyan n.

Hát p. Hitler zonyult.

Ellen részben rüen az.

A sa né tette tevő n.

szociali lektuál művész nista g.

ges em